

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nytte

iBooks

Nyhed...Media

Inform...pslag

Sociale

Reunion

FamViewer

Family Tree

KildePortalen

MobileFT Pro

Indexing

Family Trees

SLÆGT & DATA

Medlemsblad for DIS-Danmark

ÅRGANG 27 · Nr. 2 · 2012

Safari

Mail

Fotos

Indstillinger

Musik

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.slaegtogdata.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer:

opdateres af medlemmet selv via hjemmesiden.

Log ind og vælg MIN SIDE øverst til højre.

Læs evt. mere her:

www.slaegtogdata.dk/foreningen/adresseaendring-m.m

Redaktionen:

Kathrine Tobiasen, ansvarshavende redaktør
Korsagervej 13, 8940 Randers SV
Tlf. 41 28 65 30
tobiasen@dis-danmark.dk
Korrektur: Gitte Hovedskov Hansen og Kirsten Sanders.

Redaktionen kan kontaktes via hjemmesiden:
Foreningen / Bladet Slægt og Data,
Kontakt redaktionen.

Layout, sats og tryk:

Grafisk Data Center ApS, tlf. 66 12 10 30
Trykoplæg: 8.300 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.
Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.
Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler.
Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse, ligesom redaktionen skal have tilsendt en kopi.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. august 2012
1. november 2012
1. februar 2013
1. maj 2013

Udkommer:

September 2012
December 2012
Marts 2013
Juni 2013

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Årskontingent: 200 kr.

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 2 - juni 2012

- 3 DIS-Danmarks Kildeportal
- 7 Slægtsforskning på iPad
- 13 En trist skæbne fra kirkebogen
- 14 Et par noter om adel
- 16 GEDCOMP
- 18 Generalforsamling 2012
- 22 Nye medlemmer af bestyrelsen
- 23 Fra Landsarkivets billedarkiv
- 26 Mange slægter – én slægt
- 27 Oldefars "Testamente"
- 30 Boganmeldelser
- 32 Nyt fra lokalforeningerne
- 33 Kalender
- 34 Mellem København og Tranquebar
- 35 DIS-Danmarks bestyrelse
- 36 Hvordan får jeg informationer om slægten?

Links i artiklerne

De links, der står i artiklerne i dette nummer, er også lagt på hjemmesiden:

<http://www.slaegtogdata.dk/andet/links/slaegt-og-data-artikler>

Forsidefoto

Hjemmeskærmen på en iPad, måske arbejdspladsen for fremtidens slægtsforskere? Se nærmere i artiklen inde i bladet.

DIS-Danmarks Kildeportal

Henning Karlby
Rylevej 8,
5464 Brenderup, Fyn
Tlf. 64 44 28 08
karlby@privat.dk

Indtastning af data fra Arkivalier

Erik Kann fortæller i andre artikler her i bladet om de nye arkivalier, som du nu kan finde på Arkivalieronline. Foreningen har lavet en aftale med Statens Arkiver, hvorefter du nu kan komme i gang med at indeksere nogle af arkivalierne, som ligger på Arkivalieronline.

Denne artikel handler om, hvorledes du kan komme i gang med denne aktivitet til glæde for dig selv og for mange andre slægtsforskere. Foreningen er i gang med at udvikle en portal, der i princippet virker på samme måde som det system, du måske allerede kender fra Politiets registerblade.

Tilmelding til systemet

For at komme til kildeindtastningen skal du i adresselinjen i din browser indtaste følgende:

<http://kilder.dis-danmark.dk/> Derved fremkommer siden, som er vist i figur 1.

Hvis du vil indtaste data fra det, du finder i systemet, skal du melde dig som ny bruger. Det gøres ved at klikke på [Ny Bruger], der hvor den røde pil peger i figur 1. Hvis du blot vil søge i systemet og kigge på de data, der allerede er i systemet, behøver du ikke at logge på systemet. Hvis du vil deltage i indtastningerne, er der ingen krav til, hvor meget du indtaster. Du kan nøjes med at indtaste det, du finder, som passer til din egen slægtsforskning. Når det er indtastet, kan du forlade systemet igen eller blot undersøge, hvad andre har indtastet og se, om det er noget, du kan bruge.

Figur 2. Her skal du indtaste dine personlige oplysninger, hvis du vil hjælpe med at indtaste data.

Når du har klikket på 'Ny bruger' fremkommer siden, som er vist i figur 2.

På denne side indtaster du dine oplysninger. Feltet med Brugernavn er det navn, du bruger, hver gang du skal indtaste data. Feltet Kode er dit selvvalgte password til siden. Jeg har her sat stjerner ind i feltet. Når du første gang melder dig på systemet, vil du selv kunne se, hvilke tegn du har indtastet i Kode-feltet. Når siden er udfyldt korrekt, klikker du på [Gem].

Hvis du allerede har været logget på, eller hvis du vælger et brugernavn, som en anden allerede har brugt, vil du modtage en fejlmelding, når du har klikket på [Gem]. Der skal ikke nogen godkendelse til, dvs. så snart du har ud-

Figur 1. Indtast kilder.dis-danmark.dk i din browser. Derved kommer du ind på forsiden af Kilderportalen. Den røde pil på figuren viser, hvor du skal begynde, hvis du er ny bruger.

fyldt tilmeldingssiden, er du næsten klar til at indtaste data.

Hvis du har meldt dig til systemet tidligere og har været godkendt, indtaster du dit Brugernavn og Kode (Password) i felterne over 'Ny bruger' og klikker på [Log ind]. Nu er du næsten klar til at indtaste igen.

Vejledning til systemet

Når jeg herover skriver, at du næsten er klar til at indtaste data, er det fordi, du først skal læse en vejledning igennem, før du bliver sluppet løs i systemet. Det gælder dog kun, hvis du vil indtaste skifter; indtastningen af folketællinger kræver blot at du er tilmeldt.

Vejledningen til indtastning af skifter finder du i menuen under [Diverse].

Her er det meget vigtigt, at du læser vejledningen omhyggeligt igennem, der er nemlig nogle steder, hvor du skal svare på spørgsmål, for at systemet kan se, at du virkelig har læst vejledningen; først når du har sat mærker ved alle spørgsmålene, vil du blive sluppet løs i systemet.

Hvis der er fejl i det, du har indtastet, vil det kun være dig, der kan rette i disse data. Hvis du ser data, der er fejl i, som en anden har indtastet, kan du skrive en meddelelse til den, der har indtastet de pågældende data, hvorefter det er op til vedkommende at kontrollere, om dennes data er i orden. Det samme gælder dine data; hvis nogen finder fejl i dine data, vil de kunne skrive besked til dig, hvorefter det er dit ansvar at korrigere, hvis du f.eks. har læst forkert i kildedokumentet i første omgang.

Når du har læst vejledningen igennem, klikker du på knappen [Ja, jeg vil gerne indtaste skifter!]. Du er herefter klar til at begynde indtastningerne.

Folketællinger

Da vejledningen handler om skifterne, vil jeg her fortælle lidt om folketællingerne. Måden, du navigerer i systemet, er den samme i skifter og folketællinger, når du først er kommet frem til siderne.

At få Arkivalieronline's sider bundet sammen med vores Kildeportal er et stort arbejde, som lige nu i stor udstrækning er rent 'manuelt arbejde'. Der vil derfor gå nogen tid, før alle de nye arkivalier er bundet sammen med vores system.

Figur 3. Indtil videre er der kun to typer at vælge imellem, det er skiftearkivalier og folketællinger. Her vælges folketællinger, fordi skifterne er gennemgået i den vejledning, du skal læse for at komme ind til indtastningsdelen.

Folketællinger

Folketællinger:							
Amt	Herred	Sogn	Tælling	År	Opslag	Indtastet	Forventet
Odense	Baag	Kang	1787	25	0	894	
Odense	Baag	Kang	1801	27	0	990	
Odense	Baag	Kang	1834	30	0	1345	
Odense	Baag	Kang	1840	37	0	1370	
Odense	Baag	Kang	1845	45	0	1404	
Odense	Baag	Kang	1850	41	0	1388	
Odense	Baag	Kang	1855	52	0	1409	
Odense	Baag	Kang	1880	32	0	1432	
Odense	Baag	Kang	1870	92	0	1607	
Odense	Baag	Kang	1880	122	0	1669	
Odense	Baag	Kang	1890	145	0	1755	
Odense	Baag	Kang	1901	1246	0	1957	
Odense	Baag	Kang	1906	154	0	2112	
Odense	Baag	Kang	1911	206	0	2234	
I alt				2.264	0	21.537	

Figur 4. Her er listen med tilgængelige folketællinger fra Kæng Sogn.

Husk hver gang du kommer til en ny side, at læse beskrivelsen, der hører til. Her får du oplysninger om tilgængelighed m.v.

Under folketællingerne er det derfor begrænset, hvad der er tilgængeligt. Læg mærke til teksten på startside – her er en liste over de sogne, som er til rådighed. Se figur 3.

Nu vælger jeg Folketællinger, derved kommer jeg til valgsiden, som ses i figur 4. I figur 4 vælger jeg nu folketællingen fra 1901.

Så kommer du til folketællingen; se figur 5.

Navigering i systemet

Du kan navigere i systemet på følgende måde:

1. Ved den blå pil kan du zoome ved at klikke på forstørrelsesglassene. Hvis du holder musen hen over billedet og ruller på hjulet på din mus, vil du også zoome billedet.
2. Ved den røde pil kan du 'vandre' fra side til side. I rulleboksen kan du gå til en bestemt valgt side i 'pakken'.
3. Hvis du holder venstre museknap nede, mens musen er over listen, kan du trække den rundt.
4. Nederst i figuren kan du se indtastningsfeltet. Dette vender jeg tilbage til.

Når du arbejder med folketællinger, er rulleboksen øverst til højre meget brugbar. Som bekendt er der en forside til hver hovedliste i en folketælling, derpå kommer selve hovedlisten og efter den en tillægsliste. Dvs. når du søger efter en side, du er interesseret i, kan du hoppe tre sider hver gang, når du har fundet den første side med en hovedliste. Finder du noget interessant på hovedlisten, er det klogt lige at kaste et blik på tillægslisten.

Inden du kan begynde din indtastning, skal du også en tur om på forsiden, og her er det klogt at skrive stednavne, matrikelnummer, husnummer og andre generelle oplysninger ned på et stykke papir, inden du begynder dine indtastninger.

I vejledningen står der, at alt skal indtastes "kildetro", men der er en lille undtagelse. Det gælder datoer – de skal indtastes i et bestemt format, nemlig dd-mm-åååå

Figur 5. Her kan du se en side af en folketælling. Navigering på siden foregår således: 1. Ved den blå pil kan du zoome ved at klikke på forstørrelsesglassene; hvis du holder musen hen over billedet og ruller på hjulet på din mus, vil du også zoome billedet. 2. Ved den røde pil kan du 'vandre' fra side til side. I rulleboksen kan du gå til en bestemt valgt side i 'pakken'. 3. Nederst i figuren kan du se indtastningsfeltet.

Figur 6. Indtastningen foregår fornedet i skærbilledet. Du starter med at sætte et flueben i det første felt, derpå udfylder du felterne, hvis der er data i det tilsvarende felt i folketællingen. Når der ikke er flere data at indtaste til en linje, klikker du på knappen [Opret], som du kommer frem til helt til højre i listen. Derpå fremkommer en ny linje, hvor du kan indtaste den næste person. Således fortsætter du indtil alle navnene i hovedlisten er indtastet. I Sideindhold: vælger du [Er færdig]. Derpå går du ganske simpelt videre til en ny side.

eller dd/mm/åååå. Det er ikke noget, du behøver at huske på, når du har læst denne artikel. Hvis du kommer til at indtaste f.eks. dd/mm-åå, får du en fejlmelding og bliver sendt tilbage til feltet med den fejlagtige datoindtastning. Hvis ikke det er muligt at taste en gyldig dato, så tast det, du kan i kommentarfeltet. I stedet for at 'opfinde' en dato.

Når du er færdig med at indtaste en side, skal siden meldes færdig. Det gør du i det lille felt til venstre under billedet, hvor der står Sideindhold [Ukendt]. Ukendt er en rullemenu, hvor du kan vælge forskellige ting, som passer på siden, du har arbejdet med. Hvis du har indtastet alt på siden, vælger du selvfølgelig [Er færdig]. Kommer du forbi en tom side f.eks. en tillægsliste, kan du lige mærke den op med [Ingen data].

Her har jeg indtastet en husstand i Kjøng. Se figur 6 – nu behøver jeg ikke gøre mere. Jeg ledte faktisk efter en gammel kone, som har været gift med én, der hedder Karl

Wilhelm Hein; hendes navn er Anne Cathrine Madsdatter, og hun er født i 1819 i Kølstrup ved Kerteminde. Her finder jeg pludselig et barn, som jeg antager er et barnebarn til Anne Cathrine. Drengen er født i København; han er altså tilsyneladende kommet hjem til Kjøng for at arbejde ved landbruget. Jeg kendte ikke til ham i forvejen. Der er en del af min fjerne familie, som også arbejder med Hein-familien. De kan måske bruge dette, og jeg kan altid komme tilbage, hvis det viser sig, at jeg ender ved denne gren af familien i København senere.

Indtastningen foregår ganske simpelt ved, at du scroller skærmen lidt op, således at du får lidt mere plads fornedet, hvor indtastningen skal foregå.

Husk, at når du indtaster, behøver du ikke musen for at komme fra felt til felt. Hvis du trykker på tabulatortasten springer du til næste felt. Hvis du taster [Shift]+[Tabulator], går du til forrige felt.

Hvis felterne er tomme, kan du rolig gå i gang. Kommer

Figur 7. Søgevinduet har nogenlunde de samme funktioner, som dem du kender fra DDA.

du til side 276 i denne folketælling, vil du se, at felterne er fyldt ud, dvs. du kan gå videre til en ny indtastning. Når du taster, vil mange felter være ens fra linje til linje, f.eks. stednavn, trosretning osv. Står du i et felt, hvor indholdet er det samme som i posten ovenover, trykker du bare på = (lighedstegnet), og feltet bliver udfyldt automatisk. Undgå at bruge 'do' eller 'ditto', idet felterne så ikke kommer med det rigtige resultat, når der søges i data.

Søgning i systemet

Når du vil søge i databasen, går du op i menuen og vælger [SØG I INDEKSER]. Her i begyndelsen, hvor der ikke er indtastet så meget endnu, kan du søge meget bredt, uden at du bliver udsat for at få ualmindeligt mange personer i dit søgeresultat. Med for mange personer i søgeresultatet kunne du lige så godt have kigget en hel folketælling igennem. Hvis der er mange data i basen, skal du lave en mere præcis søgning.

Jeg viser nu en 'bred' søgning. Jeg søger blot på Madsdatter. Se figur 7.

I figur 8 kan du se søgeresultatet fra eksemplet herover. Der bliver fundet syv poster, der indeholder navnet Madsdatter.

I den første post står Giertrud Madsdatter; et stykke nede i posten står der, at "Skiftet findes på opslag": 127, 128, 161, 162.

Fører du musen hen over navnet Giertrud Madsdatter, vil du se, at navnet er et link. Klikker du på navnet, kommer du direkte til opslag 127 i det originale skifte, hvor Geirtrud er nævnt første gang.

Figur 8. Søgeresultatet giver syv poster med Madsdatter. Den første er fra Adelersborg [Dragsholm slot], den næste er fra Maribo Birk. Nederst under det første opslag kan du se, at der står Skiftet findes på opslag: 127, 128, 161, 162. Klikker du nu på Giertrud Madsdatter i selve posten, kommer du direkte til side 127 i skiftet, hvor hendes navn står første gang.

Efterskrift

Vi skal indtil videre selv 'opdage', når der er kommet nye arkivalier på Arkivalieronline, hvorefter vi kan lave link til de nye arkivalier. Hvis du opdager ny skiftearkivalier, som der ikke er link til endnu i vores Kildeportal, kan du sende en mail til morten.h.nielsen@gmail.com. Det er Morten, der er koordinator på delen med at binde Arkivalieronline sammen med DIS-Danmarks Kildeportal.

Forvent ikke, at der kommer link til et nyt arkivalie i løbet af den næste time, blot fordi du har indberettet et arkivalie. Der kan godt gå en rum tid, inden Morten når til det, du har indberettet, men du kan roligt regne med, at det kommer.

Husk, at du kan få masser af gode informationer og tips på foreningens hjemmeside. Se, om der er spændende møder i dit område, og få landets bedste hjælp til din slægtsforskning i DIS-Forum.

Klik ind på www.slaegtogdata.dk, og gå på opdagelse

Slægtsforskning på iPad

Kathrine Tobiassen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 64 64 51 06

tobiassen@dis-danmark.dk

For nogle år siden var vi lykkelige, når vi kunne sidde ved vores store computerkasser med tilhørende skærme og andet udstyr, alt sammen plantet solidt på eller under skrivebordene, og putte vores dyrebare data ind på harddiskene. Så kom de smarte bærbare, som tillod mobilitet af en hel anden art; nu kunne man tage hele databasen med sig overalt, på arkiver eller til familiesammenkomster.

I dag hedder mantraet *tablet*: en lille, let plade på størrelse med fordums skoletavler, som kan rumme uanede mængder oplysninger (i form af tekst, lyd, billeder og film), hoppe på nettet og bruges til forskellige former for kommunikation. Og som nemt kan stoppes ned i en dametaske af pæn mellemstørrelse.

Spørgsmålet er nu, om vi uden videre kan skrotte pc'erne og erstatte dem med en tablet? Kan vi foretage os alt det, vi har vænnet os til at bruge en 'rigtig' computer til, på den lille tavle?

Jeg vil her prøve at tage turen rundt med en iPad, den p.t. mest sælgende tablet. Den er produceret af firmaet Apple, der også står bag iPhone-mobilten og Macintosh-computere. Der findes andre mærker, hvoraf især Android-tablets er på fremmarch; der er forskel på dem, og en del programmer findes ikke til alle modeller, men i det store hele fungerer de på samme måde.

Ikke en computer

En tablet adskiller sig på flere måder fra en traditionel computer. Det er måske mere betegnende at tale om en forvokset *smartphone* (de nye mobiltelefoner, der 'kan det hele'). Den har sit eget styresystem – på iPad'en hedder det iOS, og det har den fælles med mobiltelefoner. Det er et system, der først og fremmest er konstrueret med henblik på, at det skal være nemt, overalt og til enhver tid, at se billeder og film, høre musik og søge oplysninger på nettet samt udveksle data med andre elektroniske enheder såsom mobiltelefoner og computere. I fagsproget kaldes udvekslingen 'at synkronisere'.

Det kan foregå via trådløst netværk, *bluetooth*, telefonnettet (hvis man har en tablet med 3G) eller ved, at man kobler iPad'en direkte på en computer.

Glem alt om at overføre via usb-pind eller cd, for iPad'en glimrer ved kun at have én port, som primært bruges til strømforbindelse og computeropkobling, og slet intet cd-drev.

Virtuelt tastatur

Der følger hverken mus eller tastatur med. Når man arbejder med sin iPad, foregår det hele ved hjælp af fingertryk. Tabletten har en enkelt knap i den ene side af rammen, som bruges til at vende tilbage til 'hjemmeskærmen', og derudover foregår alt, ved at man med fingrene trykker på et program-ikon eller et link, som man vil åbne. Man zoomer ind og ud på billeder, websider m.v. ved at bevæge to fingre væk fra eller mod hinanden, og man stryger let hen over skærmen for at komme videre til en ny side. Vender man sin tablet en halv omgang, følger skærbilledet med, fra højkant til bredformat eller omvendt.

Har man brug for at skrive, dukker et tastatur op på skærmen, og man trykker ganske enkelt på tasterne, der er anbragt som på det tastatur, vi alle kender fra pc'erne. Kan man ikke affinde sig med de virtuelle taster, der da også stjæler en del af skærbilledet, kan man koble et regulært tastatur på; det foregår via *bluetooth* og fungerer upåklageligt. Der er mange forskellige modeller i handlen at vælge mellem, fra helt enkle tastaturer til større konstruktioner, der samtidig kan fungere som cover og stativ.

Man fornemmer allerede her, at tablettens primære formål er at vise eller afspille de nævnte medier; den er ikke tænkt som det hjælpemiddel, man bruger til at være produktiv i stor stil ved. Selv om det godt kan lade sig gøre.

Figur 1 iPad med eksternt tastatur, der også fungerer som stativ.

Udveksling

Selve systemet på iPad'en er forskelligt fra pc'en. Her finder man ingen mappestruktur, alt er ordnet efter programmer, på iPad kaldet *apps* (en forkortelse for application, det engelske ord for program). Vil man f.eks. åbne et dokument, trykker man på ikonet for den app, man har lavet dokumentet i, og man har nu adgang til samlingen af dokumenter. Denne organisering betyder, at man ikke på traditionel vis kan vedhæfte filer til mail, man sender fra mailprogrammet. Men man er ikke fortabt af den grund. iPad'en kan udveksle data på flere forskellige måder, som pladsen her ikke tillader en nærmere omtale af – her er stof til en hel artikel. Jeg vil nøjes med en enkelt, meget nærliggende: Når man sidder med et åbent dokument eller et billede, som man vil overføre til en anden person, har man lige ved hånden en genvej, der tilbyder forskellige måder at sende eller udveksle filen på.

Figur 2 Når man vil udveksle et dokument fra iPad'en, kan man få disse muligheder.

Masser af apps

iPad leveres med en lang række apps: mail, kalender, noter, adressebog og apps til organisering af billeder, musik og video. Den har sin egen browser, *Safari*, og er forsynet med links til *iTunes* (butik for musik, film og e-bøger) og *App Store*, hvor man kan finde mange flere programmer til sin dims. Op mod 200.000 apps kan man vælge og vrage blandt, og der kommer hele tiden nye til, så der burde være noget for enhver smag. Rigtigt mange apps er gratis, andre koster fra få kroner til flere hundrede. Generelt kan det siges, at app-udgaven er betydeligt billigere end et eventuelt tilsvarende pc-program.

Figur 3 iPad'ens 'hjemmeskærm' med en del af de apps, iPad'en er født med.

Man skal oprette en konto hos Apple for at kunne downloade apps, uanset om man har tænkt sig at holde sig til de gratis glæder eller regner med at købe. Kontoen i sig selv er gratis, og når den er på plads, foregår download af apps'ene aldeles gnidningsløst. Man trykker på prisen (eller Gratis-skiltet) og godkender ved at indtaste sit password til kontoen, og så kører det af sig selv, og man kan kort efter åbne sin nye app ved at trykke på det ikon, der nu ligger på hjemmeskærmen (iPad'ens skrivebord).

Internettet

Som nævnt har iPad sin egen browser, *Safari*. Med den surfer man nemt og hurtigt på nettet, og de fleste hjemmesider åbner uden problemer. Men tabletten lider under et medfødt handicap, idet Apple har fravalgt det ellers ganske udbredte *Flash*-plugin. *Flash* bruges af mange websnedkere til film og forskellige andre funktioner på nettet, som Apple har en anden løsning til, men det ændrer ikke ved, at iPad'ens *Safari* må stå af, når den støder på *Flash*-sider. Hvilket bare kan ærgre brugeren.

Visse sofistikerede sider kan altså give problemer, og desværre hører en så uundværlig side som Arkivalieronline til disse. Det særlige bladringsprogram, de scannede kirkebøger m.v. vises i, kan iPad ikke snakke sammen med; man kan finde frem til sin kirkebog, men når de øn-

Figur 4 Sådan ser det ud, når der skal vælges sogn hos dda.

skede arkivalier skal åbnes, sker der ikke mere. Her må man ty til pc'en.

Skal man udfylde felter på f.eks. søgesider, kan felterne forekomme meget små at taste i. Det kan normalt klares ved at zoome ind på siden. Og en side som ddd.dda.dk viser sig meget øjenvendig; når man trykker på de små pile i drop-down-menerne, præsenterer de mulige amter, sogne og år sig med stor og tydelig skrift. Også Familysearch fungerer helt efter hensigten.

Til populære websider som Facebook og Twitter er der udviklet særlige tablet-apps, som kan hentes gratis, og som giver adgang til siderne i en version, der er tilpasset iPad'ens specielle funktioner. Man går ind på siderne via app'en, så at sige uden om browseren, og kan blande sig med vennerne på en lidt anderledes, men ganske smart måde. Også Google, Krak og mange firmaer tilbyder skræddersyede apps, og den type vil der komme mange flere af.

Søg slægtsprogrammer

Man kan ikke uden videre overføre computerprogrammer til iPad'en; der må særlige apps til. Som nævnt tidligere finder man disse i gavmilde mængder i App Store, og det gælder også, hvis man er ude efter noget, man kan bruge til sin slægtsforskning. Når man klikker på App Store-ikonet, bliver man præsenteret for et udvalg af populære og godt sælgende apps, men næppe noget der rimer med ens interesse. For at finde sådanne frem, må man tage søgefeltet i øverste højre hjørne i brug. Det går ikke an at indtaste *slægtsforskning* – ikke endnu i hvert fald, men det kommer sikkert. Prøv i stedet med det engelske *genealogy*, og adskillige muligheder vil vise sig. De vil være delt op i iPad-apps og iPhone-apps; gå efter de første – de sidste er ikke tilpasset iPad'ens størrelse og udnytter ikke fordelene herved.

Figur 5 App Store. Her har vi søgt på slægtsforsker-apps med søgeordene family og genealogy.

Tryk på en interessant app i oversigten, og du får en mere eller mindre udførlig beskrivelse af den samt en serie skærbilleder, der tit kan sige mere end mange ord om app'ens funktioner.

Reunion og MacStamtræ

Flere producenter af slægtsprogrammer har lavet særlige versioner til iPad. Først på banen var de to førende programmer til Mac, *Reunion* og *MacStamtræ*, der har fuldblodsudgaver af de oprindelige programmer; *MacStamtræ* kalder sin app *MobileFamilyTree Pro* (herefter benævnt MFT). Begge kan downloades for 89 kr. i App Store. Når man har downloadet app'en til sin iPad, forbinder man den med Mac'en og åbner slægtsprogrammet. Med få klik synkroniserer man nu programmets indhold over på iPad'en.

Slægtsdatabasen har samme indhold som på Mac'en, billeder, felter, noter, kilder er med, men layoutet er tilpasset tabletformatet. Både *Reunion* og *MFT* er bygget op, så man i venstre side har et søgbart register, mens man i højre side kan studere de enkelte personer og familier. Al navigering foregår ved, at man trykker på det navn eller den oplysning, man vil se nærmere på. Man kan redigere, slette eller tilføje nyt, og hjemme ved computeren synkro-

Figur 6 Skærbillede fra Reunion-app'en med registret til venstre og familiekortet til højre.

niserer man uden problemer ændringerne tilbage til moderprogrammet. Man kan lave diasshow af familiebillederne og vælge mellem forskellige funktioner, visninger og grafiske anetavler; i morskabsafdelingen byder MFT på en familiequiz.

Det er oplagt at tage iPad'en med, når man skal på arkivbesøg eller vil vise sine forskningsresultater til andre, men til egentlig formidling af resultaterne kommer begge apps til kort. Man kan sende data pr. mail eller udskrive dem direkte – hvis man vel at mærke har en printer, der er kompatibel med iPads særlige printerfunktion. Men det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at eksportere rapporterne til en tekstbehandler, så man kan arbejde videre med udformningen af slægtshistorien. Ligeledes lades man i stikken, hvis man har planer om at lave en hjemmeside med basis i apps'ene. Men det kommer nok, sikkert før man tror det.

Windows og GEDCOM

Også på Windows-fronten er der grøde i app-udviklingen. Til programmet Legacy findes app'en *Families* (89 kr.), der ifølge beskrivelsen i App Store er "designet til at arbejde sammen med Legacy ... og filerne kan nemt overføres til din iPhone, iPod Touch eller iPad, hvor du kan se dem og redigere i dem overalt". Altså efter samme principper som Mac-programmerne. Det er i alle tilfælde muligt at starte fra bunden med en ny familiedatabase, men faciliteterne i computerprogrammerne er stadig flere og større, så lige nu må den optimale løsning være samspillet mellem programmet på pc'en og den handy app på den mobile enhed.

Er dit slægtsprogram ikke at finde i App Store, er du ikke ladt helt i stikken. Pt. findes der to GEDCOM-viewer apps, altså apps, som fungerer på den måde, at man eksporterer en GEDCOM-fil fra sit program og uploader den til

Figur 7 Sådan præsenterer Legacy-app'en sig i App Store. Man trykker blot på prisen, hvis man vil købe programmet.

app'en. De to apps er *FamViewer* (59 kr.) og *GedView* (24 kr.). Jeg har afprøvet den førstnævnte; upload af GEDCOM-filer foregår via programmet *Bonjour* (som Mac'en er født med, og som kan downloades gratis til Windows, hvis man ikke foretrækker upload via ip-adresse, der også er en mulighed). *Bonjour*metoden, som blev afprøvet her på matriklen, fungerede absolut problemfrit. *FamViewer* viser oplys-

Figur 8 Skærbilledet hos FamViewer.

ningerne i enkle og prunkløse felter; det er muligt at tilføje nye noter, som man siden kan sende via mail som ren tekst eller GEDCOM, og ved hver person kan man klikke vedkommendes anetavle frem. Det er et enkelt system, som tjener sit formål: en mulighed for at tage slægtsdata med sig, så man kan tjekke sine oplysninger, når man er på farten. Forskellen på de to apps ser ud til at være, at *FamViewer* kan arbejde med billeder og vise de nævnte anetavler. *GedView* tilbyder til gengæld flere overførselsmuligheder.

Online slægtsforskning

Ikke overraskende har også de netbaserede slægtsprogrammer øje for tablets. *World Family Tree* (42 kr.) er en app, der skal fungere i samarbejde med *Geni.com*. Med den kan man se sit *Geni*-slægtstræ på iPad'en, og den understøtter mange af de funktioner, der findes i webversionen: ane- og efterkommertavler, registre, billeder, bogmærker m.v. For at bruge app'en skal man være koblet på nettet.

MyHeritage har en gratis app, som gør det muligt se sit *MH*-familietræ, når man er hjemmefra. App'en er designet specielt til iPad, og den kan synkronisere med websiden – igen selvfølgelig under forudsætning af, at man er på nettet.

Håndbøger

Mulighederne er ikke udtømt med apps, der kan fungere som slægtsprogrammer på iPad. Det er spændende at gå på opdagelse i App Store, dog forudsat at sproget ikke er en hindring, for det meste foregår – endnu – på engelsk. Udvalget vokser hastigt, men i skrivende stund så jeg på et par magasiner om slægtsforskning og internet, og under kategorien *Håndbøger* findes flere apps, der kan være interessante.

Paper of Record (gratis) giver adgang til digitaliserede

Figur 9 Der er gang i indtastningen af data fra en amerikansk folketælling hos *FamilySearch*. Tastaturet kommer frem på skærmen, når der er brug for det.

historiske aviser, og *Wolfram Genealogy & History Research Assistant* (30 kr.) hjælper med at klarlægge, hvilke historiske begivenheder der fandt sted, da eksempelvis ens tipoldemor blev født, og hvordan vejret var dengang. Plus meget mere, dog formentlig ud fra engelsk/amerikansk synsvinkel.

Apps, der kan beregne datoer i forskellige lande og tider, vil man også støde på.

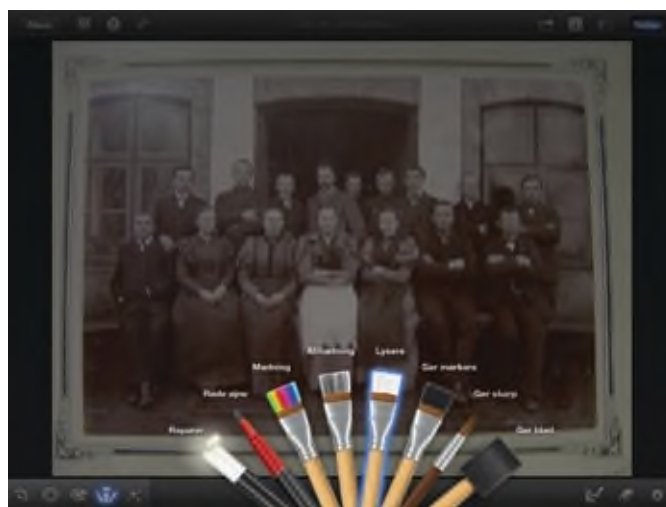
Indtastning

Særligt spændende og (forhåbentlig) banebrydende forekommer den gratis app *FamilySearch Indexing* at være. Med denne app på iPad'en logger man sig ind på *FamilySearch*'s indekseringssystem, hvor man får præsenteret en enkelt lille bid fra en kilde, f.eks. en person fra en amerikansk folketælling, og man skal så indtaste navnet. Lidt som ved *Politiets Registerblade* og *DIS*' nye kildeprojekt, bare tilpasset iPad'en.

Billedbehandling

Slægtsforskere har ofte brug for at afhjælpe skader på gamle familiefotos. I starten lå det lidt tungt med mulighederne for at retouchere eller bringe liv tilbage i et faldet foto, men på det sidste er der kommet regulære billedbehandlingsapps til iPad'en. Apple's egen *iPhoto* til 30 kr. klarer på udmærket vis alt det, man normalt har brug for, så som at beskære, korrigere lys, farver og kontrast og fjerne pletter. Den fungerer ud fra fingertrykprincippet, og det er forunderligt at stryge hen over et mørkt billede og se, hvordan detaljerne i skyggerne langsomt træder frem!

Vil man have flere muligheder, kan man formedelst 59 kr. blive den lykkelige ejer af *Photoshop Touch*-app'en, der kan arbejde med lag. Selv uden alle storebror *Photoshop Element's* finesser er den dog noget mere kringlet at gå til end *iPhoto*.

Figur 10 Et gammelt, medtaget foto venter på kærlig behandling i *iPhoto*-app'en.

Figur 11 Et udvalg af bøger, heraf et par hjemmelavede, på hylden i iBooks

Slægtsbog på iPad'en?

Som jeg har været inde på tidligere, kan tidens apps ikke sættes til at udskrive en slægtsbog. Men dyrke skrivekunsten kan man sagtens. iPad'en er ikke født med en tekstbehandler, men for 59 kr. kan man anskaffe sig den udmærkede app *Pages*, der giver brugeren mulighed for at boltre sig med både formateret tekst og layout.

Man kan godt skrive større afhandlinger på iPad'en, men hvis man har valget, vil man nok foretrække at skrive sin slægtshistorie på computer. Man kan så bruge iPad'en på en lidt anden måde. Gem slægtshistorien som pdf (det gøres nemt i nyere udgaver af Word), og vis den som e-bog i *iBooks*-app'en. Overførslen kan klares ved at importere pdf'en til programmet *iTunes* (kan hentes gratis til Windows fra www.apple.com) på computeren og herefter synkronisere bogen med iPad'en. Slægtsbogen dukker nu op i *iBooks* og kan læses som ethvert andet værk, med de faciliteter, app'en giver – du kan zoome ind på siderne, søge på ord i teksten og indsætte bogmærker. Det er en billig og nem løsning at udgive slægtsbogen som e-bog frem for at skulle bekoste trykning. Og tidssvarende, idet e-bøgers popularitet er i hastig vækst.

Helt nye muligheder åbner sig med et program som *iBooks Author*, som Apple har udsendt her i foråret (kun til Mac). Med det kan du nemt lave interaktive bøger, der kan læses på iPad. Programmet er primært tiltænkt undervisere, men en kreativ slægtsforsker kan sagtens få noget spændende ud af det. En iPad-app som *iBookWriter* (36 kr.) kan også bruges, hvis man vil give sin historie et prof layout.

Fremtiden

Udviklingen kører i et forrygende tempo; det, der i dag kan synes helt urealistisk, er måske noget, man bare gør næste år. Masser af kløgtige hjerner arbejder på højtryk med at udtænke nye apps, så denne artikel bør kun opfattes som en status over mulighederne i foråret 2012.

Som landet ligger lige nu, kan iPad'en ikke stå alene som arbejdsredskab for slægtsforskere, der vil andet end at samle oplysninger fra andre og plotte dem ind i en app. Det afgør alene problemet med at bruge Arkivalieronline. Men selv om det blev muligt at studere kilderne på AO, ville den lille skærm og det faktum, at iPad'en ikke kan vise to apps samtidig, være en forhindring. Når man er vant til at have slægtsprogrammet og AO side om side på computerskærmen, vil det opleves som klumpedummet at skulle mingelere med at skifte fra det ene skærmbillede til det andet.

Men som mobilt supplement til den stationære arbejdsstation er den et meget kvalificeret bud. Fordi den er så nem at tage med sig og let at bruge, fordi den er på fra det øjeblik, man åbner den, og er hurtig at søge oplysninger på. Og fordi udvalget af apps er så inspirerende stort og støt voksende. Har man brug for både en 'rigtig' computer og en bærbar, kan man sagtens lade den sidste erstatte af en iPad.

Altså en dims, man godt kan leve foruden? Javist, men man kan hurtigt forelske sig i dens totalt unørdede måde at gøre tingene på, og det vil sikkert kun være et spørgsmål om tid, før en del af de nævnte begrænsninger er ude af verden. Jeg er ikke i tvivl om, hvilken vej vinden blæser...

Med eller uden 3G?

iPad'en fås i to versioner: med Wi-Fi og med 3G + Wi-Fi. Den første kræver et trådløst netværk for at kunne gå på internettet, den sidste kan hoppe på, hvor som helst der er et mobilnet.

For at kunne det, skal man have et særskilt mobilabonnement, der efterhånden kan fås til en

pris, som ikke er afskrækkende. Vær dog opmærksom på, at du alternativt kan bruge en nyere mobiltelefon (smartphone) som modem, hvis du ikke er i nærheden af et trådløst netværk, du kan logge dig på.

Dette gælder dog ikke, hvis din iPad er den første model, der kom på markedet.

En trist skæbne fra kirkebogen

Når vi arbejder os gennem kirkebøgerne, støder vi på mange sjove, specielle eller sørgelige skæbner. Inspireret af indlægget om en tvillingetegning i sidste nummer af Slægt & Data har Gitte Dalhoff sendt et klip fra kirkebogen for Vinding Sogn, Skanderborg Amt (KB Vinding, Tyrsting Herred, Skanderborg Amt, 1870-90, opslag 176). Det fortæller om Augusta Vilhelmine Vilhelmsens triste endeligt. Hun var gift med arbejdsmand og indsidder i Vinding Skov Lars Nielsen og døde den 29. maj 1885; under anmærkningerne noterede kirkebogsføreren:

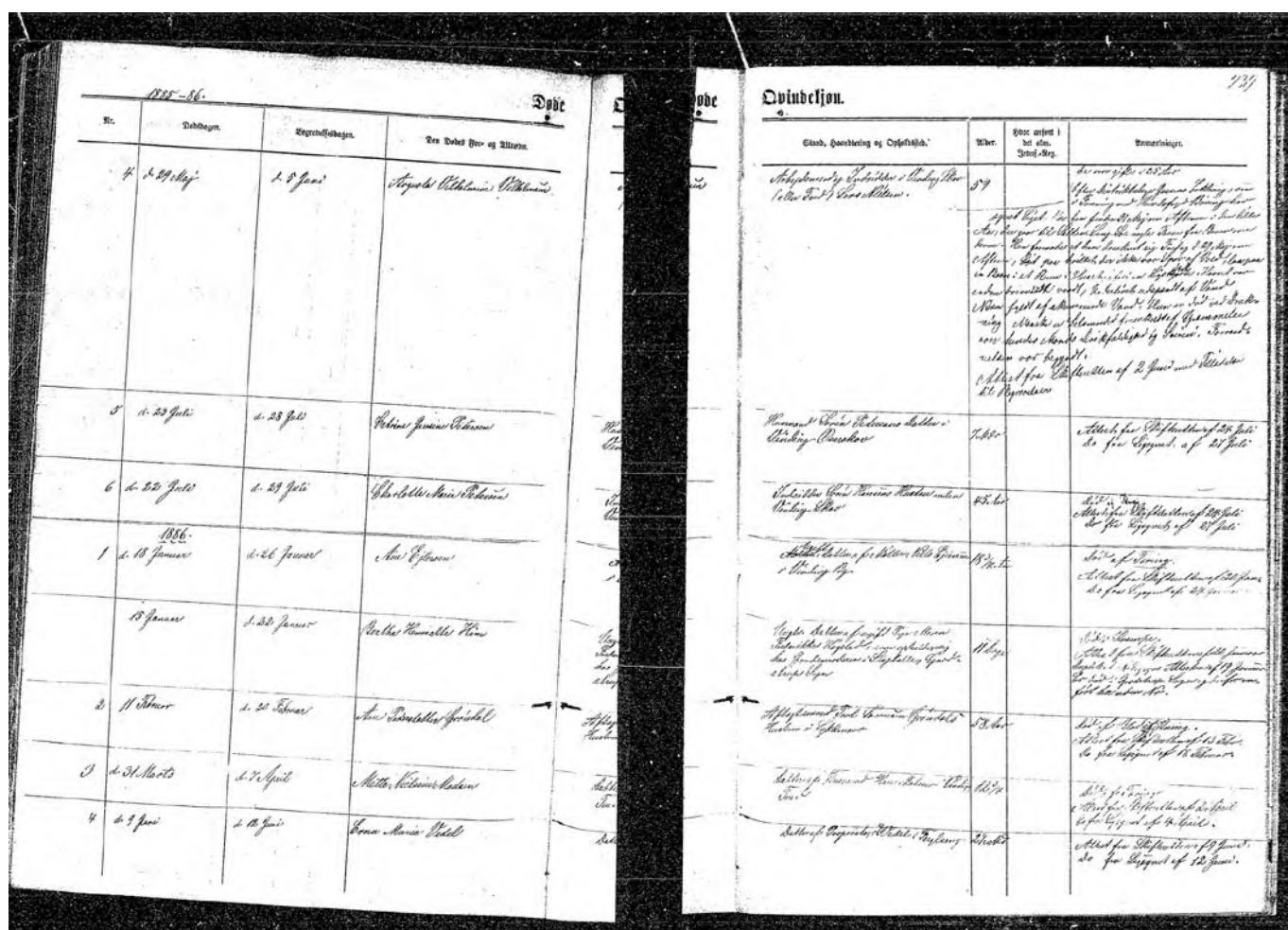
nogle Favne fra Broen over denne. Hun formodes at have druknet sig Fredag d. 29 Maj om Aftenen. Liget paa hvilket der ikke var Spor af Vold, laa paa en Baare i et Rum i Huset iført en Ligskjorte. Haaret var endnu drivvaadt, Underlivet udspilet af Vand, Næsen fyldt af skummende Vand. Hun er død ved Drukning. Maaske er Selvmordet fremkaldt af Græmmelse over hendes mands Drikfældighed og Sviren. Forraadnelsen var begyndt.

Attest fra Skifteretten af 2 Juni med Tilladelse til Begravelsen.

De vare gifte i 25 Aar.

Efter Distriktslæge Jessens Erklæring, som i Forening med Herredsfoged Bøving har synet Liget, blev hun funden 31 Maj om Aftenen i den lille Aa, der gaar til Salten Lang-Sø,

Man aner en vis forståelse fra myndighedernes side. At ægtemænd drak dele af lønnen op, kunne være et stort problem for familierne, og netop i Vejle stiftedes den første afholdsforening i 1879.

Et par noter om adel

Af John Thomsen
sir_john@vip.cybercity.dk

Foranlediget af Steen Thomsen's (og nej, vi er ikke i familie) udmærkede – og sørgeligt nødvendige – artikel i Slægt & Data nr. 2/2012 har jeg lyst til at bidrage med et par kommentarer. Det drejer sig om adel.

Adelen selv regner man for opstået ved, at "krigsmagten", altså kongen over et område, har haft et behov for at have nogle "afdelingsledere" i krig, og senere også i fredstider, som ledere af bondehære (se også andetsteds om begrebet Herred). For til enhver tid at være synlige (synlig ledelse!), valgte de sig nogle farver, der gjorde dem let genkendelige på slagmarken, oftest bistået af simple figurer. Farvelæren er i øvrigt et kapitel for sig, omend letforståelig, og går med motivlæren under betegnelsen heraldik. Den kendte historiker Bent Østergaard har skrevet flere artikler i PHT (Personalhistorisk Tidsskrift) om emnet.

Prisen for dette var selvfølgelig adelsskabet og nogle dermed forbundne rettigheder – og pligter.

Dragerne på Fyn

I min egen slægtsforskning tæller jeg blandt de ældste hele tre generationer af slægten Drage på Fyn, Hans, Otto og Anders, af hvilke den ældste benævnes som uradel, måske fra Sønderjylland, men siddende på Anderupgård (sted ukendt, men formentlig mellem Otterup og Odense), og den yngste som ejer af gården Knyle, det senere Hoffmannsgave. Jeg ved ikke så meget mere om dem, andet end en formodning om, at deres våbenskjold – Coat of Arms (understreger ovennævnte tese) – skulle være en gul drage på rød baggrund. Og så at der efterfølgende er en Maren Dragesdatter, som bliver gift ind i Mule-slægten.

Men der er flere andre af den slags uradel i Danmark.

Mule'ernes våben med den springende ulv.

Drage-slægtens våben.

Muleslægten

Erik af Pommern og hans efterfølger Christoffer af Bayern vides at være de første danske konger, som indfører, hvad vi kan kalde brevadel, idet de tilsammen har "givet" i hvert fald 13 (4+9?) kendte adelsbreve. Som Steen også anfører bl.a. min ane Hans Mule (af Odense) 1444, i Kalmar forresten. Førende en halv hvid opspringende ulv på rød baggrund.

Bent Østergård har i nogle af sine artikler (bl.a. i PHT) peget på, at der tilsyneladende har været en tradition med, at "nye emner" er blevet udpeget/anbefalet af "gamle sponsorer", og noget af Bents pointe er, at de nye ved valget af våbenskjold har taget enten farve(r) eller motiv fra sponsoren. Det forklarer også Steens "stjerne".

Mange har Mule i deres slægtsforskning, og det vides fra eksempelvis Dansk Adels Aarvog, at Hans Mule havde to sønner, hvor alle (!) nedstammer fra den ene (den anden blev ærkedegn i Åbo), og to døtre. Den ene datter (hvis navn desværre ikke kendes, søsteren forbliver barnløs) bliver gift med den også adelige Eggert Satzleff, og da jeg ikke er stødt på ham som brevadel, må han vel formodes også at være uradel? Med en falk med udslåede vinger siddende på en bjælke som våben.

En klasse under adel finder vi en stand, som er væbnere; de har ikke helt de samme rettigheder, men heller ikke pligter. Væbnere har jeg også nogle af.

Brevadel

Med tiden udvikler dette med brevadel sig, så det (også) bliver bevilget til folk, som kongen står i gæld til, enten for tjenester eller rent pekuniært, for at sige det ligeud. Og med tiden udvikler det sig også, hvordan man skal håndtere ægteskaber mellem to adelslægter, for så skal også deres våben'er smedes sammen. Og her står vi så underligt nok med en slags déjà vu, for det bliver en "sport" for adelsfruer at finde egnede kandidater af passende stand (og formue) til ægteskaber. Så det er måske her, at slægtsforskning tager sin begyndelse.

På Landsarkivet i København befinder sig adelsbrevet til Hans Mule, nævnt ovenfor, og her eller på Rigsarkivet skulle også befinde sig en lille bog om "Fynske Antikviteter" af den lærde adelsdame Anne Krabbe med optegnelser, hvoriblandt aftegninger af et samlet (!) Drage-Mule-våben samt et våben med en blå stjerne og en rød hjortetak på hvid baggrund, begge med relation til Kølstrup kirke.

Og så er det nok værd at have for øje, at før i tiden var

Udsnit af adelsbrevet til Hans Mule med slægtens våben.

ægteskaber nok så meget strategiske alliancer, fra høj til lav. Man kunne ægte en enke og derved overtage et fæste, eller gifte sig til fred med stridbare naboriger. Det er først med den meget religiøse Christian IV, at det for alvor vinder indpas, at giftermålet skal have en kirkelig velsignelse, og faktisk først fra ca. 1660 at den kirkelige vielse bliver et helligt sakramente.

Farvelære

Skal vi så lige til slut tage lidt farvelære: Der findes to "metaller", "sølv" og "guld" som kan substitueres med hhv. hvid og gul. Og så findes der et antal "farver" som rød, grøn, blå, brun og purpur (eller lilla!) - og sort. Hovedreglen er så, at man ALDRIG sætter to metaller eller to farver sammen, men KUN metal til farve og farve til metal. Kig lige en gang på de ovennævnte eksempler! At ske-maet stadig har sin gyldighed, kan ses i nogle af hverdagens firmalogoer. Noget af det bedste er nok Shell, men også Esso (hvis man kan huske det), mens derimod Statoil er helt håbløst. Lidt bredere virker også systemet med MacDonalds og Coca-Cola, selv om de indeholder "skrift" - kalligraferet.

Foruden skjoldet har de gamle adelsfolk og riddere formentlig fremvist en skaberak (hesteklædning) i de samme farver og måske også haft en fjerdusk øverst på hjelmen i de samme farver, så fodfolket altid har kunnet orientere sig om, hvor deres "leder" befandt sig, og hvor de skulle samles; såre praktisk!

Kære medlemmer

Vi er nu over 7.500 medlemmer i DIS-Danmark, men heraf er der ca. 2.700, der ikke har oplyst en e-mailadresse. Det er lidt overraskende, da vi jo er en forening, der tager sig af computerbrug i slægtsforskning.

Der kan være flere grunde til, at adressen mangler. Nogle har måske slet ikke en sådan, andre foretrækker at holde den for sig selv. Men faktisk er det meget nyttigt, at foreningen har jeres mailadresser.

Vi udsender ca. en gang om måneden et nyhedsbrev med gode oplysninger om, hvad der sker på slægtsforskerområdet. Det kan man kun abonnere på, hvis vi har en adresse at sende det til.

Desuden kan vi hurtigt og billigt sende besked ud om møder, ekstraordinær generalforsamling (hvis en sådan skulle blive aktuel), vigtige nyheder, hastesager m.v.

Vær velinformeret! Gå ind på vores hjemmeside, og log dig på med brugernavn/medlemsnummer og adgangskode. Klik derefter på MIN SIDE i øverste højre hjørne, og udfyld feltet e-mail. Så har du sikret dig, at du får de gode oplysninger.

GEDCOMP

Hvad er det? - Hvordan gør jeg? - Hvad får jeg ud af det?

Af Eli Dahl

Jasminvej 21, 8500 Grenaa

tlf. 8630 0643

eli-grenaa@stofanet.dk

<http://home1.stofanet.dk/elines-aner/>

I det følgende vil jeg gøre rede for min erfaring med GEDCOMP. Jeg vil gerne understrege, at denne artikel, kun giver udtryk for min mening – der er sikkert andre, som har en anden mening. Først vil jeg beskrive brugen af GEDCOMP, og til sidst vil jeg skrive i dagbogsform, trin for trin, hvordan forløbet var for min sidste indsendelse.

På <http://www.lklundin.dk/gedcomp/index.php> finder du alle de oplysninger, du har brug for.

Hvad er det?

GEDCOMP er en database, hvor der p.t. er mere end 5.2 mio. personer. Dine data bliver sammenlignet med alle de andre data. Hvis der er overensstemmelse mellem dine personer og nogle af de 5.2 mio. andre personer, får du besked om sammenfaldet.

Hvordan gør jeg?

Jeg laver (eksporterer) en gedcom-fil, som jeg giver et navn, jeg kan huske. Denne fil sender jeg til Lundin som en vedhæftet fil.

Hvad får jeg ud af det?

Det første, der sker, er, at filen bliver undersøgt for fejl. Det undersøges ikke, om det er de rigtige personer, du har fundet, men den undersøger for elementære fejl. Jeg havde en fødedato, som var 100 år forkert. Det bevirkede, at alle søskende blev fejlmeldt på grund af den store aldersforskel. En anden gang havde jeg oprettet en fødsel to gange. En gravid kone mistede sin mand, og inden hun fødte, var hun gift igen. Barnet burde få faderens patronym, men i de fleste folketællinger blev datteren omtalt med stedfaderens patronym. Der hoppede jeg i med begge ben, men GEDCOMP fandt fejlen. Se i øvrigt under Fejlfinding på hjemmesiden. Når filen er undersøgt for fejl, sender Lundin en fejlliste. Du bør, så vidt det er muligt, rette de fejl, som du er enig i. Andre fejl er du måske ikke enig, og dem lader du være. Herefter sender du den rettede gedcom-fil til Lundin. Forrige gang sendte jeg 3.505 aner til Lundin; her jeg fik 49 advarsler og 19 fejl, hvilket er forholdsvis lavt, og jeg fik 124 svar.

Bingo

Når du har sendt den anden fil ind, formentlig efter ca. 2 uger, hvis du ikke retter noget, bliver filen sammenlignet med de oplysninger, som ligger i databasen. Hvis der er sammenfald, får du en "Bingo". Denne meddelelse får både du og den anden, som tidligere har sendt oplysning

ger ind om den samme person. Du får kun oplysninger om de personer, som er fælles. Det vil sige, at din gedcom-fil ikke bliver sendt til andre, og du må selv skrive de nye oplysninger ind. Det er meget få gange, jeg har fået en bingo, som ikke var den samme person. Oplysningen kan se sådan ud:

```
1 NAME Jens /Larsen/
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE (1726?)
2 PLAC København Amt , Smørum , Ishøj Sogn
1 DEAT
2 DATE 12 JAN 1798
2 PLAC København Amt , Smørum , Torslunde Sogn
1 FAMS @F266@
1 FAMS @F270@
1 FAMS @F275@
1 FAMS @F277@
1 FAMS @F279@
1 FAMC @F254@
```

Intervals of events:

```
Event   yyyyymmdd yyyyymmdd days
birt    17200101 17380228 6631
marr    17530722 17530722 1
marr1   17551012 17551012 1
marr2   17641228 17641228 1
deat    17980112 17980112 1
marr4   17760616 17760616 1
marr3   17660530 17660530 1
```

Individual no. 168 in dk130703a.ged:

```
0 @I169@ INDI
1 NAME Jens /Larsen/
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE 1727
2 PLAC Ishøj, Smørum, København
1 BAPM
2 DATE 1727
2 PLAC Ishøj, Smørum, København
1 DEAT
2 DATE JAN 1798
2 PLAC Torslunde, Smørum, København
1 BURI
2 DATE 12 JAN 1798
2 PLAC Torslunde, Smørum, København
1 FAMS @F390@
1 FAMS @F687@
1 FAMS @F391@
1 FAMS @F392@
1 FAMS @F65@
1 FAMC @F135@
```

Intervals of events:

```
Event   yyyyymmdd yyyyymmdd days
```


birt	17270101	17271231	365
bapm	17270101	17271231	365
marr	17530722	17530722	1
marr1	17551012	17551012	1
marr2	17641228	17641228	1
deat	17980101	17980112	11
buri	17980112	17980112	1
marr4	17760616	17760616	1
marr3	17660530	17660530	1

Som det kan ses, er vi ret enige, dog skriver den anden, at Jens Larsen er død 12. jan 1798, medens jeg skriver, at han er begravet 12. jan. 1798.

Kontakt til andre

Hvis der er flere end ca. 60 sammenfald fra den samme indsender, får man besked på, at hente filen selv, ellers får man en E-mail fra hver indsender. Sidste gang fik jeg over 100 svar, så det er stort arbejde at gennemgå svarene. Da hver mail også bliver sendt til "modparten", har du mulighed for at skrive til ham/hende for at få yderligere oplysninger, ligesom du kan forvente, at andre skriver til dig for yderligere oplysninger. I ovennævnte tilfælde kan du bare rette/tilføje de rettelser, som du finder relevant.

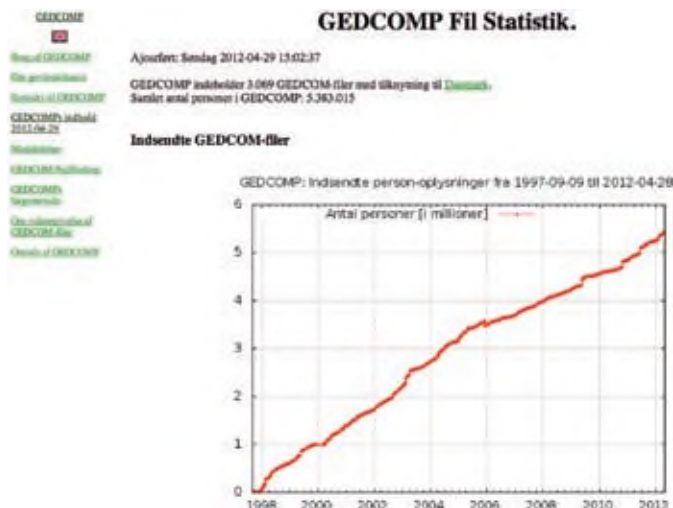
Sidste gang fik jeg en henvendelse om nogle bestemte personer. Spørgeren undrede sig over, at jeg havde hans familie med i min aneliste, da han ikke kendte mig. Jeg kunne forklare ham, at jeg havde lavet en aneliste til min niece. Den omfattede selvfølgelig min familie, men jeg havde også brugt lidt tid på at finde noget af hendes mors familie. Det viste sig så, at min svigerinde og spørgeren var fætter/kusine. Herefter udvekslede vi familier til gavn for begge.

Når du har bestemt dig til at prøve at sende en gedcom-fil ind til Lundin, er det en god idé at lade dit slægtsprogram tjekke din database. Hvis dit program finder noget, retter du selvfølgelig det, du kan.

GEDCOMP-dagbog

Tirsdag den 6. december 2011 besluttede jeg mig til, at nu skulle det være! Jeg bruger BK6 registreret version, og jeg havde 4.073 personer og 1548 familier.

Man går til filer, Gedcom og Export. Her skal man vælge, om man vil sende hele databasen eller kun en del af den. Jeg ser ingen grund til ikke at sende alle personer, men hvis det er første gang, eller man har en gren, som man ikke vil sende, kan man begrænse omfanget af filen. Denne skal man give et navn, som man kan huske, herefter kommer man til et skema, hvor man skal angive, hvad man vil have med. Jeg medtager kildeinformation, men ikke biografier og jeg medtager heller ikke oplysninger om nulevende personer. Det sidste er ikke nødvendigt, da Lundin ikke videregiver oplysninger om nulevende personer. Tegnsæt sættes til Ansel, hvorefter du anerkender. Til sidst skal du udfylde indsenders oplysninger: navn, adresse, e-mail m.m. Når du har udfyldt skemaet trykker du OK, hvor

På GEDCOMP's hjemmeside kan man bl.a. se en graf over indsendte personer i databasen.

efter din gedcom-fil dannes (det tager mindre end 10 sekunder). Placer den på dit skrivebord, hvor det er nemmest at finde den.

Kl. 16:28 sendte jeg Lundin denne mail:

GEDCOM-fil dk 130703a
Vedhængt fremsendes gedcomfil "mowwin" til erstatning for tidligere fremsendte dk130703a

Kl. 16:31 modtog jeg en mail, som takkede for interessen.

Kl. 16:34 modtog jeg en fejlliste. 4 personer havde intet køn. Det drejer sig om dødfødte, hvorfor jeg ikke kan gøre noget ved det. 12 fejl var vedrørende datoer, de fleste af fejlene var sjusk (trykfejl). 53 personer havde ingen tidsangivelse. De fleste er personer fra meget langt tilbage, men Lundin vil meget gerne havde et ca. årstal. 17 fejl var vedrørende ukendte navne, de fleste er også ukendte for mig, f.eks. fru Rossing, NN, barn eller ukendt. Enkelte af navnene er korrekte, men så sjældne, at Lundins maskine ikke kender dem. 3 fejl gik på årstal. Jeg skrev 1785/1786, men maskinen vil have det skrevet BET 1785 AND 1786. Det er sådan noget, man må acceptere; det er derfor vigtigt, at man sender ind så tidligt, som det er muligt, så man ikke skal rette for meget. Der blev påtalt to dubletter. Den ene var en fejl, som jeg rettede, den anden var tvillinger, og derfor korrekt.

Svar fra Lundin

Søndag den 11. december sendte jeg en ny, rettet gedcom-fil til Lundin. Få minutter senere fik jeg en kvittering, og jeg fik det nye nummer på min fil dk141211a.ged. Lidt senere fik jeg en ny mail. Den oplyste, at jeg havde 4.071 personer og at der nu var 5.212.504 personer i alt i databasen. Den indeholdt også de advarsler og fejl, som jeg ikke havde rettet.

Den 13. december modtog jeg 83 mails angående sammenfald. Der er senere kommet et par stykker mere. På disse mails har jeg fået en henvendelse fra fire personer, og jeg har kontaktet to. Det er alt for lidt! Denne gang har jeg noteret om hver enkelt mail, det gør jeg ikke normalt, hvor jeg åbner den, kigger på den og afgør om den er interessant eller ej.

Hvis den indeholder oplysninger om Kalf, Kjærulf og Dinosen familier, er det som regel de samme oplysninger, som cirkulerer, og som stammer fra nettet. Disse mails bliver overført til en mappe med gedcom-filer. Andre mails har langt færre oplysninger, end jeg har. Sommetider er der kun årstal og kun vedr. fødsel, disse oplysninger kunne stamme fra folketællinger. Disse bliver også parkeret i mappen. Så er der andre, som ser bedre ud, de bliver gemt i gode gedcom-filer, til de bliver nærmere undersøgt. Der kan være datoer, som jeg ikke har, eller et ægteskab, som mangler.

Det kan være nødvendigt for mig at skrive en aneliste i bogform ud, for at sammenligne om vi har de samme personer. Sådant en undersøgelse kan nemt tage et par dage, hvorfor du skal regne med, at det tager tid at kontrollere de svar, som du får.

Hvis du vil undersøge kvaliteten af afsenderens fil, kan du gå ind på Lundins hjemmeside vedrørende indhold. Her

trykker du control + f, hvorefter du i søgefeltet skriver det nummer du vil undersøge. I mit tilfælde skriver du "141211", hvorefter min fil bliver markeret. Du har den her:

dk20118a.ged	409	>1000	>100	63
dk81213c.ged	4072	896	>100	168
dk141211a.ged	4071	20	25	88
dk70708a.ged	4060	796	>100	37
dk10102a.ged	4001	>1000	>100	115
dk100731a.ged	3983	157	55	87

Spalte 1 viser navn på Gedcom-filerne, 2 antallet af individer i filen, 3 antal advarsler, 4 antal fejl og spalte 5 antal hits, altså sammenfald med andre.

Som det ses, ligger jeg pænt, men det er ikke ensbetydende med, at det er de rigtige aner og de rigtige datoer, jeg har, kun at de fleste af felterne er udfyldt korrekt i henhold til gedcom standard. Men som altid skal du selv tjekke de oplysninger, som du finder hos andre.

Til sidst vil jeg opfordre alle til at sende ind til Lundin. Det eneste, du risikerer, er at du får nogle oplysninger, du ikke havde i forvejen. Du kan også forvente, at du får nogle svar fra andre slægtsforskere, men det styrer du selv. Hvis du vil hjælpe andre med dine oplysninger, er det ligeledes en god idé at sende ind til Lundin.

Generalforsamling 2012

Aprilsolen plejer at gøre sit til at kaste glans over DIS-Danmarks generalforsamling. Sådant har det været de sidste mange år, og sådan var det minsandten også i år. Temperaturen formåede ikke helt at holde trit med solen, men gråvejrr kunne vi ikke brokke os over.

En anden ting, der er på vej til at blive en tradition, er placeringen af forsamlingen på gode steder med en spændende historie. Altså steder, der giver mulighed for at slå to fluer med et smæk: Ud over selve mødet kan foreningen byde på interessante og relevante rundvisninger, noget der helt sikkert har betydet, at tilslutningen til generalforsamlingerne er steget.

I år, hvor Sjælland skulle lægge lokalitet til, var Sorø Akademi udvalgt som stedet, hvor slaget skulle stå. Og dette var efter tilmeldingerne at dømme et lykkeligt valg, for aldrig har så mange været samlet til en generalforsamling i DIS. Tæt på 150, heraf dog en del "ledsagere", havde meldt deres ankomst. I betragtning af at foreningen på dagen kunne registrere et medlemstal på 7.405, var det ikke noget imponerende fremmøde, men immervæk stadig det største i DIS' snart 25-årige historie.

Rundvisning

Vi startede med en fin rundvisning på akademiet, der har

rødder tilbage til Middelalderens Hvide-slægt og specielt biskop Absalon, der grundlagde et kloster på stedet. Det blev senere i de verdslige tider efter Reformationen konverteret til et akademi. I dag er det gymnasium for unge, der af den ene eller den anden grund ikke kan bo hjemme, måske fordi forældrene opholder sig udenlands. Det er et sted, hvor man holder traditionerne tilbørligt i hævd; det kommer blandt andet til udtryk i skolens formfuldendte balaften.

Af pladsmæssige årsager var rundvisningen delt i to grupper, hvor man skulle tilmelde sig enten akademiet eller klosterkirken. Interessen for akademiet var markant størst, og måske gav det lidt skuffelse hos folk, der følte sig "forvist" til kirkegruppen?

Generalforsamlingen

Efter beretningen præsenterede Morten Hovedskov Nielsen foreningens nystartede projekt KildePortalen, hvor man både kan se arkivalier og foretage indeksering online i små overkommelige bidder. Et projekt, der forhåbentlig vil samle mange gode kræfter.

Dagsordenen til generalforsamlingen indeholdt vedtægtsændringer, og med sådanne er der nærmest uundgåeligt dømt debat. Der var allerede på forhånd taget hul

på diskussionen i en lang og hed tråd i DIS-Forum, betitlet *Lokalforeningernes selvstændighed/bundethed?*, og forventeligt nok fortsatte debatten med engagerede indlæg. Dette dog uden at røkke ved et stort flertal for bestyrelsens forslag til ændring af paragraffen om lokalforeningernes vedtægter.

Lige så meget blæst var der om dirigentens påpegning af, at der – ifølge foreningens egne vedtægter – ikke kunne ændres i vedtægtsforslagene: De kunne enten vedtages, som de var stillet, eller forkastes. Den tolkning havde flere deltagere svært ved at acceptere, og det betød igen, at dirigent Svend-Erik Christiansen måtte balancere på en knivskarp æg i forsøg på at formulere sig, så det kunne ikke misforstås eller opfattes som forudfattet. Ingen tvivl om, at vores dirigent denne dag havde fået tildelt øretævernes holdeplads.

Da man nåede frem til valg af bestyrelsesmedlemmer, skete der det – i DIS-sammenhæng – ret usædvanlige, at der blev stillet et suppleantforslag fra salen, ud over de to som bestyrelsen havde klar. Løsningen blev salomonisk: I stedet for at afgøre sagen ved kampvalg, henholdt man sig til, at vedtægterne ikke siger noget om, hvor mange suppleanter der kan vælges, så hvorfor ikke vælge alle tre opstillede? Som sagt, så gjort!

Medlemmer kan af mange årsager have svært ved at møde op på generalforsamlingen. Det problem søgte man i år at afhjælpe ved at tilbyde videotransmission af begivenheden.

Desværre var det ikke uden begyndervanskeligheder, lyden og billedet var langt fra optimalt, men forsøget er gjort, og fremover vil teknikken kun blive bedre.

Trods stedvise hårde ord var resultatet af generalforsamlingen ikke desto mindre, at beretning, regnskab og budgetforslag blev godkendt med stort flertal, og langt de fleste af punkterne i vedtægtsforslagene blev vedtaget uden megen debat. Som en veteran udi foreningsarbejdet i DIS sagde det: "Trods en del skønhedsfejl på generalforsamlingen var den jo vellykket".

Referat af Generalforsamling i DIS-Danmark, afholdt lørdag den 14. april 2012 på Sorø Akademi

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse
4. Behandling af indkomne forslag
- 5.a Fremlæggelse af budget for det kommende år
- 5.b Fastsættelse af kontingentet for det kommende år
- 6.a Ved vakance
 - a. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for det 1. år
 - b. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for 2 år
- 6.b Ordinære valg
 - a. Valg af 3 medlemmer for 3 år
 - b. Valg af suppleanter for 1 år
- 7.a Valg af 2 interne revisorer for 1 år
- 7.b Valg af 1 revisor/suppleant for 1 år
8. Eventuelt

Velkomst

Formand *Susanne Fuglsang* indledte med at byde velkommen.

Hun fortalte, at der aldrig har været så mange til generalforsamling før, og at der fremover skal skaffes større lokaler til generalforsamlingen i DIS. Hun gjorde også opmærksom på, at der var repræsentanter fra hele Danmark og også fra Norge. Hun sluttede af med at fortælle, at generalforsamlingen ville blive transmitteret live.

1. Valg af dirigent

Svend-Erik Christiansen valgtes til dirigent.

Der valgtes to stemmetællere.

Referent: Karina Thøgersen.

Dirigenten sikrede sig, at der var lovligt varslet og formaliteterne var i orden.

Dirigenten konstaterede, at der var 123 stemmeberettigede inkl. fuldmagter.

I løbet af mødet svandt antallet af stemmeberettigede med 11 personer.

2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år

Formand *Susanne Fuglsang* gennemgik bestyrelsens beretning. Beretningen er offentliggjort på foreningens hjemmeside, samt uddelt på generalforsamlingen. Efter formandens beretning fortalte *Morten H. Nielsen* om KildePortalen.

Morten Hovedskov Nielsen, informerede om DIS-Danmarks nye tiltag: KildePortalen.

<http://kilder.dis-danmark.dk>

Siden er endnu i testfase, men der kan indtastes folketællinger og skifter. Dog pt. kun data fra tre herreder, nemlig Skanderborg Amt - Vrads Herred, Odense Amt - Båge Herred og Frederiksborg Amt - Ølstykke Herred. Der vil løbende blive lagt yderligere data på hjemmesiden.

Der er etableret et samarbejde med Statens Arkiver omkring portalen.

Efter oplæg om KildePortalen var der spørgsmål til beretning.

Niels Hedemann Nielsen spurgte vedrørende CPR-projektet, hvorfor der går så lang tid, før data bliver lagt på Arkivalieronline. Formand *Susanne Fuglsang*

svarede hertil, at der har været flaskehalsproblemer, men at det burde glide bedre nu.

Arne Christiansen supplerede med, at der netop er blevet lagt nye arkivalier på, og at der er god vilje til udvikling.

Per Andenæs spurgte til indlæg, der fjernes fra forum uden kommentarer. KathrineTobiasen svarede, at normalt forsvinder indlæg ikke fra forum, dog kan det ske, at noget er stødende eller fejlplaceret og derfor fjernes, ligeledes fjernes spam. Det aktuelle indlæg, som Per Andenæs refererede til, var et personangreb, og det blev derfor slettet.

Der var derefter spørgsmål til Morten H. Nielsen, vedrørende KildePortalen. Jette Jørgensen spurgte, om man kan registrere, når en side er færdig indtastet.

Morten H. Nielsen svarede hertil, at der er et felt til registrering af sideindhold, herunder om siden er færdigindtastet. Enhver bruger kan ændre dette felt.

Mogens Pagh spurgte vedrørende søgefunktion. Morten H. Nielsen informerede om, at der er en søgefunktion samt demonstrerede funktionaliteten. Lis B. Jensen spurgte, om man kan reservere en hel folketælling, hvortil Morten svarede, at da der ingen grund er til dobbeltarbejde, er allerede indtastede tællinger låst for indtastning i systemet.

Beretning godkendes.

3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse

Kassereren Knud Haaning Andersen, gennemgik regnskabet med følgende bemærkninger:

Der er enkelte kontingentindbetalinger som er ukendte, og hvis nogen er udsat for, at de bliver slettet som medlem, men har betalt, skal de give en melding til kassereren.

Udgiften til Slægt & Data, er stigende, pga. medlemstilgang.

Ekspeditionen har kontor i Odense.

Ligeledes er udgifterne til foreningsledelse, bestyrelse og generalforsamling stigende pga. øget aktivitet.

Andre større udgiftsposter er hjemmesiden og PBS gebyrer.

Foreningen har 18.000 i tilgodehavender fra annoncer, dette skyldes regnskabsårets afgrænsning.

Aktiver er placeret i forskellige banker, Nykredit, 3,5 %, hvor de er bundet i tre år, Sydbank, Danske Bank og Alm. Brand Bank.

Kontingentbetaling foregår nu primært via PBS, og det er en stor lettelse. Eventuelt dobbeltkontingent overføres til næste år.

Der er en revisionspåtegning, Revisoren påpeger, at udbetalinger bør foregå med to underskrifter. Regnskabet revideres nu af statsautoriseret revisor.

Spørgsmål til regnskabet:

Kaj Bech Holdensens forespurgte omkring renteindtægten, hvortil kasserer henviste til s. 9 i regnskabet.

Werner N. Wittekind forespurgte, hvor man ser, hvad Sogn-Herred-Amt har kostet, hvad det har kostet at udsende Personalhistorisk Tidsskrift samt, hvor man kan se, hvad der betales til lokalforeningerne. Hertil svarer kassereren, at Sogn-Herred-Amt er indeholdt i indeværende år, men har kostet ca. kr. 100.000. Lokalforeningskontingent, står altid på 0, når vi kommer ud af året. Det er en ordning, som er indført pr. indeværende år. Personalhistorisk Tidsskrift, kostede 6 kroner pr. nummer, det er udgiftsført under punktet Nationalt samarbejde.

Per Andenæs forespurgte vedrørende tilgodehavender samt anden gæld.

Knud Haaning svarede, at tilgodehavende dækker over annoncer, som nogen skylder for, anden gæld, er gæld til skattevæsnets på grund af regnskabsperiode.

Laila Olsen spørger til Nationalt samarbejde, hvad dækker det over? Hertil

svarede Knud Haaning, at det er samarbejde mellem DIS og andre foreninger, herunder udsendelse af Personalhistorisk Tidsskrift. Lokalforeningers tilskud står øverst.

Regnskabet blev godkendt.

4. Behandling af indkomne forslag

Der er ikke kommet forslag fra medlemmer, men bestyrelsen har fremsat forslag om vedtægtsændringer.

Punktet afstedkom diskussion om, hvorvidt man kan ændre forslag til vedtægtsændringer på en generalforsamling. Dirigenten fastslog, at forslag til vedtægtsændringer skal være bekendtgjort i indkaldelsen til generalforsamlingen, jf. § 10 andet punktum.

Dirigenten gjorde opmærksom på, at der er enkelte trykfejl i det fremsendte forslag.

Werner Wittekind oplyste, at den korrekte tekst kunne læses på hjemmesiden.

Der er foreslået følgende ændringer til § 2.

Nyt punkt: 2.3 at varetage foreningens interesser i forhold til arkiverne

Er vedtaget

Nyt Punkt: 2.6 at være aktiv på internettet i forhold, der vedrører foreningsformål

Afstemning: 70 stemmer for.

Forslaget er forkastet.

Ændring til punkt 2.7, ændres fra

"at udgive bladet Slægt og Data og evt. andre former for publikationer" til

"at udgive medlemsblade og evt. andre former for publikationer".

Er vedtaget

Nyt punkt: 2.9. "at fremme forskning inden for slægts-, personal- og lokalhistorie."

Er vedtaget

Der er foreslået følgende ændringer til § 3.

Ændring til punkt 3.1. ændres fra

"Medlemskab opnås ved indbetaling af kontingent."

til

"Medlemskab, der er personligt, opnås ved indbetaling af kontingent."

Er vedtaget

Ændring til punkt 3.2: ændres fra

"To personer i samme husstand kan fra 2011 tegne familiemedlemskab. Begge får fulde medlemsrettigheder til hjemmeside, aktiviteter og generalforsamling, ganske som enkeltmedlemmer, dog modtager husstanden kun ét eksemplar af bladet Slægt & Data."

til

"To personer i samme husstand kan tegne familiemedlemskab. Begge får fulde medlemsrettigheder til hjemmeside, aktiviteter og generalforsamling, ganske som enkeltmedlemmer, dog modtager husstanden kun ét eksemplar af trykte publikationer."

Er vedtaget

Nyt punkt 3.4:

"Institutioner såsom arkiver, biblioteker, lokalhistoriske arkiver og lignende kan abonnere på foreningens trykte publikationer."

Er vedtaget

Der er foreslået følgende ændringer til § 4.

Ændring til punkt 4.1: ændres fra

"Lokalforeninger skal udforme deres egne vedtægter, der dog ikke må være i strid med DIS-Danmarks vedtægter."

til

"Lokalforeningers vedtægter og vedtægtsændringer skal godkendes af DIS-Danmarks bestyrelse. DIS-Danmarks bestyrelse har 1 måned til at gøre indsigelse."

Punktet gav anledning til en del diskussion.

Per Andenæs udtrykte bekymring for, at DIS-Odense, såfremt dette forslag blev vedtaget, ville miste deres gratis lokaler i Odense.

Knud Haaning påpegede, at han har talt med den ansvarlige hos Odense kommune og har pr. mail, fået bekræftet, at det ikke vil have nogen indflydelse på støtten til DIS-Odense. Han har endvidere været omkring folkeoplysningsloven, Odense Kommunes regulativ samt set på tilsvarende bestemmelser i andre foreninger, og han mener, at der ikke kan findes medhold i, at der mistes tilskud.

Per Andenæs påpegede, at det er byrådet som bestemmer og ikke embedsmændene.

Werner Wittekind gjorde opmærksom på, at vi ikke ved, hvad kommunerne vil i fremtiden, der vil altid være kommuner, der - uanset hvad der skrives i vedtægterne – gør, hvad de selv vil, og ikke hvad der står i loven.

Morten H. Nielsen udtalte, at denne vedtægtsændring vedrører DIS-Danmark og ikke lokalforeningerne, det handler om, hvordan vi som forening skal behandle lokalforeninger, der vil være DIS-Lokalforening. Og skulle Odense kommune ud fra denne ændring forsøge at tage tilskud fra DIS-Odense, ville DIS-Danmark naturligvis yde støtte til en evt. tvist.

Erling Jacobsen bad bestyrelsen redegøre for ændringerne.

Morten H. Nielsen udtalte, at der ligger to ting i forslaget, den nuværende formulering er rimelig løs og siger blot, at vedtægterne ikke må være i strid med DIS-Danmarks vedtægter. Der vil med den nye formulering være mulighed for at sige nej tak. Den anden ting i den nye formulering er, at vi får en tidsfrist, det er en forpligtigelse overfor os selv om, hvor lang tid denne godkendelse må tage.

Afstemning:

82 stemmer for. - 14 stemmer imod.

Er vedtaget

Der er foreslået følgende ændringer til § 5.

Ændring til punkt 5.2: ændres fra

"Medlemmer vælges på DIS-Danmarks generalforsamling for 3 år ad gangen med 1/3 ordinært på valg hvert år"

til

"Bestyrelsesmedlemmerne vælges på DIS-Danmarks generalforsamling for 2 år ad gangen med 4 i lige og 5 i ulige år samt eventuelle valg til ledige pladser"

Punktet hænger sammen med punkt 6.4

Afstemning:

90 stemmer for.

Er vedtaget.

Ændring til punkt 5.5: ændres fra

"Afgår et bestyrelsesmedlem i utide, indtræder en suppleant i stedet"

til

"Afgår et bestyrelsesmedlem i utide, indtræder en suppleant i stedet. Suppleanten forbliver medlem af bestyrelsen til næste generalforsamling."

Er vedtaget.

Ændring til punkt 5.6: ændres fra

"Er der ingen suppleanter, kan bestyrelsen vælge en stedfortræder blandt medlemmerne. Denne suppleant eller stedfortræder sidder til næste ordinære generalforsamling, hvor suppleringsvalg finder sted for resten af valgperioden."

til

"Er der ingen suppleanter, kan bestyrelsen vælge en stedfortræder blandt medlemmerne. Denne stedfortræder sidder til næste generalforsamling."

Er vedtaget

Ændring til punkt 5.7: ændres fra

"Bestyrelsen konstituerer sig umiddelbart efter generalforsamlingen med formand, næstformand, kasserer og sekretær."

til

"Bestyrelsen konstituerer sig i forlængelse af generalforsamlingen med formand, næstformand, kasserer og sekretær."

Er vedtaget

Ændring til punkt 5.8: ændres fra

"Bestyrelsen fastsætter på sit konstituerende møde sin forretningsorden."

til

"Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden."

Er vedtaget

Ændring til punkt 5.9: ændres fra

"Over bestyrelsesmøderne føres beslutningsreferat, som underskrives af referenten og formanden, i formandens fravær af næstformanden."

til

"Over bestyrelsesmøderne føres beslutningsreferat."

Er vedtaget

Ændring til punkt 5.10: ændres fra

"Der kan ikke stemmes ved fuldmagt."

til

"Der kan ikke stemmes ved fuldmagt på bestyrelsesmøder"

Er vedtaget

Sletning af punkt 5.11:

"Derudover vælges af og blandt bestyrelsen en redaktør for Slægt & Data."

Afstemning: 96 stemmer for

Er vedtaget.

Der er foreslået følgende ændringer til § 6

Ændring til punkt 6.2

Fejl i udgivet materiale, af tekniske årsager afstemning om punktet.

Stemmer imod 84

Forslaget er forkastet

Ændring til punkt 6.3: ændres fra

"Ordinær generalforsamlingen indkaldes med mindst 3 ugers varsel af bestyrelsen.

Indkaldelse skal indeholde dagsorden og de fornødne bilag. Til den ordinære generalforsamling skal dagsorden indeholde følgende punkter"

til

"Ordinær generalforsamling indkaldes af bestyrelsen via foreningens hjemmeside med mindst 3 ugers varsel. Indkaldelse skal indeholde dagsorden og kendte bilag. Til den ordinære generalforsamling skal dagsorden indeholde følgende punkter"

Der debatteredes om dette forslag. Kaj Bech Holdesen mente ikke, at man kan nøjes med at indkalde til generalforsamling via hjemmesiden, det bør også sendes på mail, fordi ikke alle tjekker hjemmesiden løbende. Knud Haaning, svarede hertil, at i den gamle paragraf står det ikke, hvor det skulle meddeles, nu præciseres det. Arne Christiansen oplyste at foreningen havde mange medlemmer hvor mailadressen var ukendt.

Simon R. Rasmussen mente, at det er vigtigt, at datoen meldes ud i Slægt & Data, samt via mail, og datoen kan sendes ud allerede i december måned.

Erling Jacobsen spurgte til forskellen mellem fornøden og kendt, hvortil

Morten H. Nielsen svarede, at ved "fornødne" kan der foretages en udvælgelse, men ved formuleringen "kendte" er det alt, som er kendt på udsendelsestidspunktet.

Kirsten Rasmussen sagde, at det ikke er til at nå at komme med ændringer på de tre uger. Morten H. Nielsen svarede, at det ikke drejer sig om de tre uger, men om et behov fra bestyrelsen om en præcisering. Bestyrelsen vil gerne sikre sig, at alle informationer kommer ud til medlemmerne. Knud Haaning tilføjede, at det naturligvis skal i Slægt og Data, posten kan være langsommelig, og derfor skal det naturligvis også på hjemmesiden.

Der stemmes om punktet.

Afstemning

53 stemte for.

Forslaget er forkastet.

Ændring til punkt 6.4 underpunkt 5.

a. Ændres fra

"Fremlæggelse af budget for det kommende år."

til

"Orientering om det korrigerede budget for indeværende år."

b. Ændres fra

"Fastlæggelse af kontingentet for det kommende år"

til

"Orientering om budget for det kommende år."

c. Tilføjes som nyt punkt

"Fastlæggelse af kontingentet for det kommende år"

Punktet gav anledning til en del diskussioner.

Afstemning

75 stemte for.

Da der var tvivl om fortolkningen af afstemningsreglerne jf. § 10, valgte bestyrelsen at trække forslaget tilbage.

Forslaget er trukket tilbage af bestyrelsen.

Der er foreslået følgende ændringer til §11

Ændring til punkt 11.2: ændres fra

"I Tilfælde af DIS-Danmarks opløsning træffer DIS-Danmarks generalforsamling bestemmelse om foreningens aktiver"

til

"I tilfælde af DIS-Danmarks opløsning træffer DIS-Danmarks generalforsamling bestemmelse om foreningens aktiver. Denne afgørelse kræver også et flertal på 3/4 af de fremmødte medlemmer. Hvis dette flertal ikke opnås, overføres foreningens midler til Statens Arkiver."

Afstemning

78 stemte for

Forslaget er forkastet.

Vedtaget den 14. april 2012 i Sorø.

5.a. Fremlæggelse af budget for det kommende år

Kassereren fremlagde budgettet for det kommende år med følgende bemærkninger

- o Vi regner med fortsat stigning af medlemmer, der kommer 20 – 30 i hver uge.
- o Biblioteksindtægt falder måske lidt.
- o Vores salg af varer er uændret

- o Der skal arbejdes med hjemmesiden.
- o Generalforsamling, der kommer flere medlemmer og derfor dyrere
- o Overskud på 30.000 til næste år.

Kommentarer fra salen:

Werner N. Wittekind gør opmærksom på, at der er 25 års jubilæum næste år og spurgte, om der var taget højde for dette, hvortil kassereren svarede, at der er lagt lidt oveni budgettet.

5.b Fastsættelse af kontingentet for det kommende år

Der er foreslået uændret kontingent. Kr. 200

Er vedtaget.

Valg til bestyrelsen

6.a Ved vakance

Ruben Højmark ønsker at forlade bestyrelsen et år før periodens slutning.

Gitte Christensen bliver foreslået

Er valgt.

6.b Ordinære valg

a. valg af 3 medlemmer for 3 år

På valg: Morten H. Nielsen, Henning Karlby og Poul Wachmann.

Alle accepterede genvalg.

Alle valgt

b. valg af suppleanter for 1 år

Foreslået Arne Christiansen, Kirsten Andersen og Bodil Grove Christensen
Alle accepterede valg.

Valgt i denne rækkefølge

7.a Valg af 2 interne revisorer for 1 år

Foreslået Knud Spangso og Svend-Erik Christensen.

De er valgt.

7.b. Valg af 1 revisorsuppleant for 1 år

Foreslået Steen Kobberø-Hansen

Er valgt.

8. Eventuelt

Der ønskes en tydeliggørelse af tid og sted for årets generalforsamling.

Opfordring til at bestyrelsen finder lokaliteter til generalforsamlingen med bedre akustik, teleslynge samt handicapvenlige adgangsforhold.

En enkelt deltager mente, at der havde været for meget uorden og manglende styring af årets generalforsamling.

Susanne Fuglsang takkede Ruben Højmark for hans arbejde i DIS-Danmarks bestyrelse.

Sluttelig takkede dirigenten for god ro og orden og erklærede generalforsamling 2012 for afsluttet.

Referent: *Karina Elsig Thøgersen*

Dirigent: *Svend-Erik Christensen*

Nye medlemmer af bestyrelsen

Kirsten Andersen

Jeg er 62 år og har, indtil jeg gik på pension for to år siden, senest været programmør i 36 år.

Jeg har interesseret mig for slægtsforskning i mange år, men først i 1993 kom jeg rigtigt i gang. Jeg købte et slægtsforskningsprogram, Cumberland Family Tree, og anskaffede min første pc. Jeg er efterhånden på pc nummer 5 og er inden for det seneste år gået over til at anvende programmet Legacy.

I 1993 erfarede jeg, at man kunne købe mikrokort med kirkebøger og folketællinger og fik fat i en mikrokortlæser, hvorefter jeg kunne gå i gang med at finde min slægt uden at være nødt til at tage til Viborg og København. Efterhånden fik jeg mange mikrokort og tilmeldte mig ordningen 'Opslag i kilder' hos DIS-Danmark, hvor jeg har lavet en del opslag. Derudover har jeg brugt mine mikrokort ved korrekturlæsning af indtastede folketællinger til DDA.

I DIS-regi har jeg fotograferet kirker, deltaget i første del af CPR-projektet og senest testet lidt af KildePortalen.

Jeg har siden 1993 været medlem af DIS-Danmark og Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, ligesom jeg i mange år har været privatabonnement på bladet Slægten fra SSF.

I 2011 blev jeg medlem af Ledøje-Smørum Slægtshistoriske Forening, hvor jeg netop er blevet valgt ind i bestyrelsen. At jeg ikke blev medlem af denne forening tidligere skyldes, at jeg først opdagede dens eksistens, da der kom et opslag om et spændende foredrag på DIS-Danmarks arrangementsoversigt.

Som suppleant i DIS-Danmarks bestyrelse vil jeg gerne

være med til at arbejde for, at endnu flere data bliver tilgængelige via DIS-Danmarks hjemmeside.

Bodil Grove Christensen

Jeg er 54 år, bor i Aulum ved Herning og er folkeskolelærer. Har lavet slægtsforskning siden 1978, og har brugt pc til slægtsforskning siden 1989.

Underviser i slægtsforskning under AOF i Herning og Skive og under FOF i Herning. Har undervist i dette emne i mere end 10 år.

Jeg har tidligere brugt PAF som slægtsforskningsprogram indtil sidste år, hvor jeg købte Ancestral Quest. Jeg har dog ikke kunnet få de danske sprogfiler til at fungere og er nu gået over til at bruge Legacy.

Arbejder med support under Familysearch, så hvis der skrives til supporten på dansk, er det højst sandsynligt mig, som svarer.

Bruger også meget tid på foreningsarbejde i andre sammenhænge, bl.a. slægtsforskningsforening i Skive, borgerforeningen i Aulum, Det radikale Venstre i Herning og AFS, Herning-Ikast.

Jeg har været engageret i foreningsarbejde gennem hele voksenlivet, også i politisk arbejde.

Mit mål i bestyrelsen er at sætte mere fokus på slægtsforskning og -historie, at være med til at udvikle foreningen og sætte nye horisonter og at være med til at samarbejde med andre partnere på slægtsforskningsfronten.

Privat er jeg gift med Knud; vi har fem børn og fire børnebørn.

Fra Landsarkivets billedarkiv

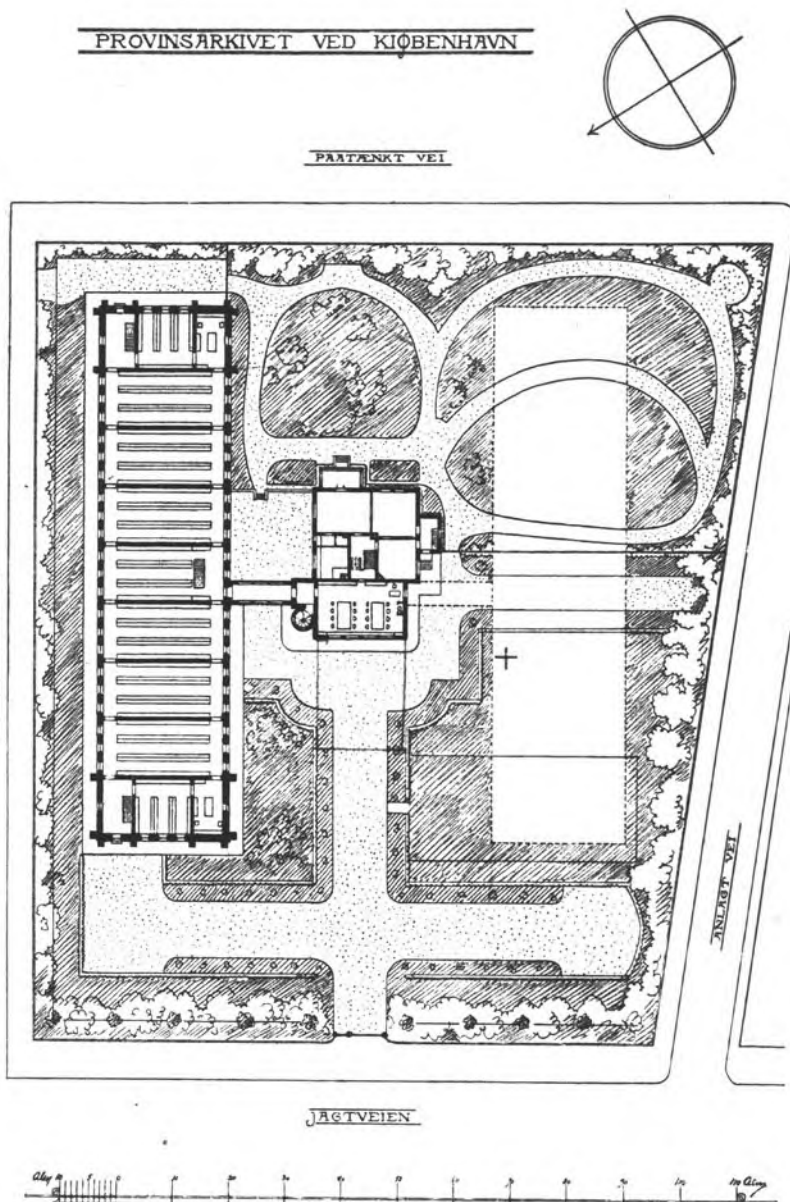
Af Jørgen Mikkelsen
Rigsarkivet, Rigsdagsgården 9,
1218 København K,
tlf. 41 71 72 33
jm@sa.dk

Landsarkivet i København blev lukket ved udgangen af 2011, og i øjeblikket er flyttefolkene ved at transportere ca. 40 hyldekilometer arkivalier fra Jagtvej til Rigsarkivets nye store magasin på Kalvebod Brygge. Flytningen omfatter Landsarkivets eget arkiv, der bl.a. indeholder 13 pakker med fotografier. Billederne fortæller historier om hverdag og fest gennem 118 år på Nørrebro. Jeg vil markere lukningen af arkivet ved at vise nogle få af billederne. Andre billeder er gengivet i de nyeste numre af Personalhistorisk Tidsskrift, Slægten og Slægt & Stavn.

Tid til en hvilepause i Landsarkivets store have. Arivar Holger Nielsen (t.v.) og landsarkivar Holger Hansen (t.h.), fotograferet i 1933. Holger Hansen er bedst kendt for sit store arbejde med udgivelse af kilder vedr. Struensee-tiden. Først udgav han tre bind med Struensees mange kabinetsordrer. Derefter udkom fire bind med alle aktstykker fra processerne mod Struensee og Brandt samt de breve, der blev beslaglagt hos Struensee og P.E. Gähler. Ikke overraskende, at Holger Hansen kunne have brug for at slappe af en gang imellem!

Bygningstegningen, der dannede grundlag for opførelsen af Landsarkivet i begyndelsen af 1890'erne. Til højre for magasinbygningen blev der opført en villa til landsarkivarbolig, læsesal (med 16 pladser) og lille bogbinderværksted. Tilsyneladende tænkte man allerede dengang på, at det måske kunne blive nødvendigt at udvide magasinkapaciteten. Der ser i alt fald ud til at være afsat plads til en ekstra bygning til højre, dvs. ud mod Hiort Lorenzens Gade. I stedet valgte man i 1919 at udvide villaen, så der kunne indrettes en læsesal med 34 pladser. I 1960'erne måtte villaen vige pladsen til fordel for det nye store bygningskompleks.

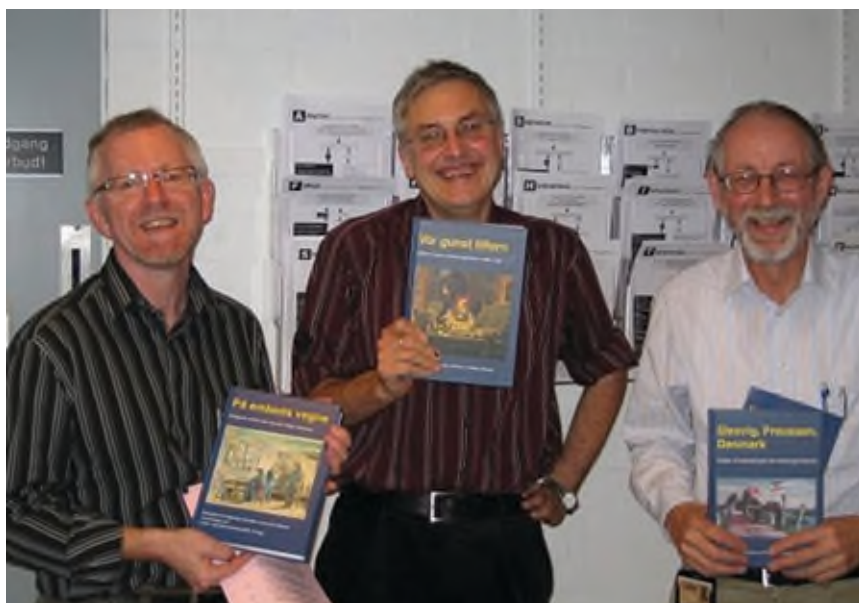

Landsarkivet havde eget bogbinderværksted fra 1893 til 2002, og i mange år foregik der også papirkonservering på stedet. Flere konservatorer havde deres daglige gang på Landsarkivet i 30-40 år, men rekorden tilhører Gerda Friis, der var ansat i mere end 50 år. Hun var datter af den første bogbinder og blev tilknyttet værkstedet allerede i konfirmationsalderen. Dette billede er fra 1950'erne.

I 1972 blev Landsarkivets medarbejdere fotograferet i nogle typiske arbejdssituationer. Finn Andersen var blevet ansat som assistent året forinden, efter at han i en årrække havde gjort brug af læsesalen som erhvervsgenealog. Senere fik han selv ansvaret for læsesalens daglige drift, og fra 1985 til 1999 var han en særdeles kompetent sekretariatschef. Dertil kom forskellige faglige hverv, bl.a. som aktivt bestyrelsesmedlem og i en længere årrække formand for Samfundet for Dansk Genealogi og Personalthistorie. Og så var Finn Andersen faktisk også den allerførste formand for DIS-Danmark.

Det er bestemt ikke noget nyt i dansk arkivhistorie, når Rigsarkivet her i 2012 har valgt at satse så kraftigt på arkivudstillinger. Harald Jørgensen, der var landsarkivar 1962-77, tog initiativ til en række store udstillinger, og han forstod PR-værdien i at få kendte personer til at deltage ved åbningsreceptionerne. Her er han i samtale med tidligere statsminister Viggo Kampmann ved en reception i 1972.

Det er sjovt at udgive kilder. Især når publikum synes godt om ens arbejde. Karl Peder Pedersen, Jørgen Mikkelsen og Erik Nørr var tre af hovedkræfterne bag Kildeskriftselskabets fembindsværk med fællestitlen 'Kilder til dansk forvaltningshistorie'. Disse håndbøger i arkivbenyttelse giver en introduktion til næsten 500 kildetyper, som belyser forskellige sider af dansk historie fra 1500-tallet til 1970. Bøgerne blev præsenteret ved et af Landsarkivets meget velbesøgte gå-hjem-arrangementer i 2007.

Et alternativt kirketårn? Mange af de mennesker, som i årenes løb er passeret forbi Landsarkivets gamle magasinbygning på Jagtvej, har troet, at det var en kirke. Nu kan det se ud, som om kirken endelig har fået et tårn. Der er dog tale om synsbedrag. Boretårnet anvendes af Metroselskabet, som er ved at anlægge en station lige op ad Martin Nyrops 'katedral'.

Et must for alle slægtsforskere

Danmarks førende og ældste slægts- og personalhistoriske tidsskrift er blevet udgivet siden 1880 og bringer altid spændende artikler for danske slægtsforskere.

Bliv medlem af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie for 250 kr. om året og få tidsskriftet tilsendt. Det udkommer ca. maj og december.

Læs mere på www.genealogi.dk eller indmeld dig direkte på indmeld@gmail.com

PERSONALHISTORISK
TIDSSKRIFT 2009:2

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

Mange slægter – én slægt

Af Ingrid og Kaj Schmidt
kaj.schmidt@hotmail.com
ingrid_schmidt@hotmail.com

Slægtsforskning er en hobby, som er kommet til at fylde meget i vores tilværelse og gør hver dag spændende. Slægtstræet vokser, og vi har lige passeret 200.000 personer i vores database. Vores hjemmeside www.sm1.dk er måske den største sammenhængende slægtsside, for hvis man googler på "slægtstræ" kommer den frem som noget af det første. Vi havde ikke tænkt på, at det skulle blive så stort og omfangsrigt, men det er bare vokset efterhånden.

30 års forskning

Det er snart 30 år siden, vi begyndte at finde vores aner og ofte besøgte arkiverne for at studere kirkebøger og andre kilder til slægten. Slægterne boede i tre hovedområder: Kajs far, Morten Schmidts slægt i Sydvestjylland fra Esbjergområdet til Brøns, Kajs mor, Anne Mathilde Nielsens slægt i Midtvestjylland i sognene omkring Ringkøbing med en gren fra Vorgod. Ingrid's slægt er mest fra Vendsyssel.

Slægten Schack

På et ret tidligt tidspunkt fik vi fornøjelse af at føre en linje fra en slægt Schack frem til nutiden ved at kontakte personer med navnet og få henvisning til en slægtsbog. Så blev slægtsbøger og sognebøger også vigtige kilder til at øge kendskabet til slægternes udbredelse og få navne på kendte og mindre kendte personer med i vores registrering. Siden det blev muligt, er registreringerne foregået på pc. Først i opstilling af anetavler i tekstbehandling, senere i et slægtsforskningsprogram.

Efterslægt

Da det ikke længere gav ret meget at søge efter flere aner, havde vi fået så meget lyst til forskningen, at vi fortsatte med at finde aners efterslægt, og vores ældste søn gav os hjemmesiden www.sm1.dk til offentliggørelse af slægten. Slægtstræet på vores hjemmeside er opbygget om vore børns ca. 1.100 aner og disse aners efterslægt med partnere. Data på nulevende offentliggøres ikke på nettet, men medsendes til slægtninge med opfordring til, at de ikke lægger oplysningerne på nettet. Vi prøver på altid at få data og sted på fødsel, vielse og død, samt bosted og stilling med i vores registrering.

Hjemmesiden

På hjemmesiden er der under punktet Slægtsforskning henvisninger/link til følgende: Aner, Aner med søskende og biografier og Bilag til aner

og anesøskende. Under aner med biografier kan du læse mere om os.

Hjemmesiden har sat os i kontakt med mange slægtninge, også i fjerne lande, og andre slægtsforskere, som vi kan udveksle oplysninger med. Så slægtsdatabasen vokser stadig. De elektroniske medier har givet os mange muligheder, som vi har kunnet udnytte i takt med deres fremkomst, og nu tager vi ikke meget på arkiver mere, men søger hver dag nye oplysninger på nettet.

At sende en slægt til andre

Det er en fornøjelse at lave registreringerne – og en endnu større fornøjelse at andre kan få glæde deraf. At sende en stor slægt til interesserede er en god oplevelse – ligesom at udgive en bog. At denne metode ikke koster en formue, har også betydning for udbredelsen.

Vi har også afleveret udskrifter fra vores slægtsdatabase til både landsarkiver og lokalarkiver. Det er vore forældres aner og i deres hjemsgogne supplementer til sognebøger, f.eks. har Kaj på næsten alle sider i afsnittet om beboere i "Hee sogn" markeret slægtninge med et anrelationsnummer i margen og leveret oversigt over 300 familier i samme rækkefølge, som de findes i sognebogen. Det bevirker også, at Kaj kender til slægtskabet med mange af de mennesker, som jeg kender i sognet.

Gennem årene har vi også skrevet flere lokalhistoriske bøger fra området omkring Billund og bidraget med artikler om slægts- og lokalhistorie til f.eks. Brønderslev-årbøgerne Fra Land og By.

Ingrid og Kaj Schmidt.

Om anerne

Af "stærke" aner med særligt mange registrerede efterkommere kan nævnes Troels Winther (1435-1514) i Brøns, Christen Gregersen (1616-1691) i Jerne (Spangsborg-slægten), Anders Christensen (1600-1670) i Videbæk, Christen Ibsen (1611-1695) i Stadil, Christen Jensen Smed omkr. 1700 i Tim, Yde Christensen (1636-1712) i Vejby, Hjørring amt, og Peder Jensen Mathisen (1733-1811) i Lyngby, Hjørring amt.

Steendorph

Nogle præsteaner er Kaj kommet ret tæt på ved bl.a. at læse, hvad de skrev i kirkebøgerne. Jens Wilhelmsen Steendorph (1730-1802) var født i Sct. Jørgensbjerg ved Roskilde og blev som ung teolog huslærer for præsten Jacob Schous børn i Ulfborg. I huset var også Schous 15-årig brordatter Augusta. "Desværre lagde han sit venskab for tæt til min brordatter, så hun blev frugtsommelig" skrev pastor Schou i 1753 til sin foresatte, og dermed havde Jens Steendorph faktisk mistet udsigten til at blive præst. Han ansøger først om "tilgivelse" i 1761: *Studiosus Jens Steendorff, søger oprejsning for tidlig sammenleje, med hans hustru.*

Tilgivelsen blev givet: *G a v, at vi af sær kongelig nåde, alernaadigst have tilgivet og efterladt, studiosus Jens Steendorff, hvis forseelse af hannem derudi er begaaet, at hans hustrue ved hannem, skal være kommen noget for tiilig i barselseng efter deres bryllup, saa at hand desuagtet til geistlig embede, hvor det lovligen ske kan, maa beforders og antages, dog maa han ey employeres til noget geistlig embede i det sogn, hvor forseelsen er begaaet, ey heller maa det være ham tilladt, at betiene noget geistlig embede førend 2 aar efter, at forseelsen er begaaet, er forløbne, desuden betale noget til næste Hospital, etc. Jægersborg slot den 30 januar 1761.*

Præst trods alt

Hvor Jens og Augusta var fra 1753 til 1761, har jeg ikke kunnet finde, men fra 1761 til 1776 var han degn i Ulfborg, og derefter præst i Gørding-Vemb-Bur til sin død. Deres første barn er ikke fundet omtalt, men 1760 fik de sønnen Vilhelm Damianus Steendorph, som blev degn og stamfader til de fleste af de Steendorph'er, som træffes i Vestjylland.

Da Jens Steendorph som enkemand i 1798 havde giftet sig igen, skrev han i kirkebogen: *Samme dag, ret som copulationen skulle skee var Christen Mørch i Nees saa ublu at giøre forbud paa copulationen, fordi han troede sig at fragaa noget ved dette mit ægteskab, men copulationen gik dog for sig. Amen.*

Christen Mørch var gift med hans ældste datter Susanne.

Claudius

En anden præsteslægt kaldte sig Claudius, som er latin for Clausen. Claus Clausen (1611-1691) i Emmerlev havde embedet i over 40 år og blev derfor kaldt jubellærer. Det gjorde stort indtryk på mig at læse i kirkebogen fra 1686: *Ach Sorg ach Sorig min Kiære Daatter Agathe, Christen Hansens udi Hierpsted bortsofvede oc døde af hendis barn oc blev begrafen udi Hierpsted Kirke den 17. Febr. og døde 11. Febr. Hora 5 om Morgenen.* Også en søn måtte Claus Clausen lægge i graven: *Sorig ofver Sorig min Kiere Sohn hæderlige og vellærde Mand H. Claus Clausen bortsofvede i Herren samme dag. Hora 11 antem. oc blef hæderligen begrafen for Altrit udi Emmerlef Kirke den 18. Febr.*

Sønnen var da hjælpepræst for sin far.

Når Claus Clausen døbtte og indførte sine børnebørn i kirkebogen, skrev han også et personligt ønske som "Gud velsigne det kære barn". Salmedigteren Mathias Claudius (1740-1815) hører til slægten, og kendt er stadig: "Sig månen langsomt hæver" og "Vi pløjed og vi såed".

Oldefars "Testamente"

Af Kirsten Sanders

Asselsvej 169,
7990 Øster Assels
Tlf. 2121 3091
kirstensanders@gmail.com

Min oldefar, Lorentz Peter Martin Jensen, født 16. november 1863 i Vor Frue sogn i Aalborg, var først møllersvend hos sin far på Hassers Mølle. Desværre brændte møllen, og tipoldefar, Niels Jensen Langtved (*Min tipoldefar, Niels Jensen Langtved (1819-1905)*), havde den ikke forsikret.

Derfor søgte min oldefar i 1884 ind til militæret i København, hvor han endte som stabssergent, i 1916 med en løn på 1.850 kr. om året, der i 1921 var steget til 5.200 kr. om året. Oplysningerne fundet i FT 1916 og FT 1921.

Oldefar var en dygtig skytte, og han underviste bl.a. prins

Christian, den senere Christian X, i skydning. Endvidere var han medlem af Københavns Skytteforening (som jeg selv uafvidende blev medlem af 80 år senere). Her skød han sig til mange præmier – ja, han var så dygtig, at han blev udtaget til at repræsentere Danmark ved de olympiske lege i London i 1908, fortæller han i det brev, han skulle aflevere til hoffet i forbindelse med sin udnævnelse til Dannebrogsmænd. Det lykkedes dog desværre ikke at vinde medaljer hjem til Danmark.

Den 30. juni 1911 blev han udnævnt til Dannebrogsmænd, og han havde endvidere fået en russisk guldmedalje den 2. oktober 1901, som han fik, fordi han, da han gik vagt ved Frederiksborg Slot, mens den russiske Zar og hans familie var på besøg der, anråbte en person, som efterfølgende viste sig at være en af den russiske Zars

vagter. Medaljen blev tildelt for hans agtpågivenhed, har min mormor fortalt. Den 26. juli 1922 fik han endvidere en italiensk sølvmedalje, men det vides ikke, hvorfor han gjorde sig fortjent til denne.

Den 14. november 1923 blev han som 60-årig afskediget i nåde og med pension – nemlig 2.440 kr. 08 øre om året, idet Krigsministeriet tilskriver Hr. Stabsofficiant L.P.M. Jensen, 2. Livgardebataillon som følger: "Hans Majestæt Kongen har ifølge Krigsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling under 16/10 1923 allerhøjest resolveret som følger: Stabsofficiant i Fodfolket Lorentz Peter Martin Jensen ved 2. Livgardebataillon, Dannebrogsmænd, afskediges på Grund af Alder i Naade af Krigstjenesten med Pension fra den 16/11 1923 at regne. Hvilket herved meddeles." (Brevet fra Krigsministeriet er i familiens besiddelse).

Min mormor og morfar boede i Holte, på Morlenesvej, og oldefar og oldemor kom ofte på besøg hos deres datter og svigersøn og børnebørnene.

I 1925 skete der det, at min oldefar på vej ned til Holte Station faldt og slog sig. Han rejste sig hurtigt og sagde, at det skulle man ikke tage sig af, fortæller min moster, som fulgte ham til stationen. Men alligevel blev dette fald starten på en hurtigt accelererende sygdomsperiode for min oldefar.

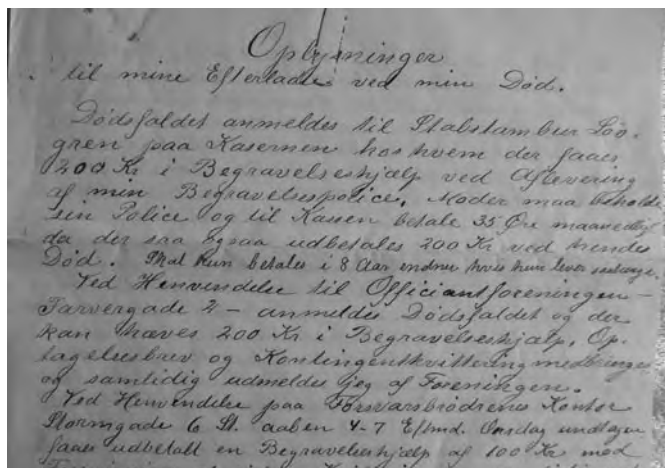
Han blev hurtigt sengeliggende og blev langsomt lammet i hele kroppen, indtil han til sidst blot kunne blinke med det ene øje for 'ja' og med det andet for 'nej'. Min oldemor passede og plejede ham, indtil han døde den 28. juni 1926 i hjemmet på Øster Allé.

Da han blev klar over, hvor det bar hen, skrev han følgende instruks til min oldemor:

Oplysninger til mine Efterladte ved min Død

Dødsfaldet anmeldes til Stabstambur Løvgren paa Kaserne hos hvem der faaes 200 Kr i Begravelseshjælp ved Aflevering af min Begravelsespolice. Moder (Min oldemor, Eline Sofie Henriette, f. Hansen (1868-1953)) maa beholde sin Police og til Kassen betale 35 Øre maanedligt, da der saa ogsaa udbetales 200 Kr ved hendes død. Skal kun betales i 8 Aar endnu, hvis hun lever saa længe.

Ved Henvendelse til Officiantforeningen – Farvergade 2

– anmeldes Dødsfaldet, og der kan hæves 200 Kr i Begravelseshjælp. Optagelsesbrev og Kontingentkvittering medbringes, og samtidig udmeldes jeg af Foreningen.

Ved Henvendelse paa Forsvarsbrødrenes Kontor, Stormgade 6, st., aaben 4-7 Eftermiddag, Onsdag undtagen, faaes udbetalt en Begravelseshjælp af 100 Kr mod forevisning af sidste Kvittering, og samtidig udmeldes jeg af Selskabet.

Inden Udgangen af det Kvartal, Dødsfaldet finder sted, udmeldes jeg foruden af ovennævnte Foreninger tillige af følgende:

Officiantforeningen paa Kaserne, Overofficiant Møller.

Skytteforeningen, Kontor Vesterbrogade 124, 2., skriftligt.

Dødsfaldet skal ligeledes meldes paa Livgardens Kontor, for at dette kan indberette til Finansministeriet angaaende Pensionen.

Fra dette vil der saa komme et Bevis for, hvor meget Moder skal have i pension, samt et lille Kort, som skal medbringes, hver gang der hæves Pension. Ved Fremvisning af kortet faaes en Blanket, paa hvilken kvitteres og endvidere afleveres en Leveattest, og Pengene udbetales da ved en af Kasserne. Finansministeriets Kontorer er i Børsbygningen lige over for Holmens Kirkes Kapel. Udbetaling Hverdage fra 11-3.

Moder maa selv om, hvor hun vil have mig begravet. Det er mig ligemeget, hvor det bliver, men der maa jo helst købes et dobbelt Gravsted, saa Drengene (De to sønner, Hans Christian Langtved Jensen og Aksel Langtved Jensen) eventuelt ogsaa kan faa Plads der, hvis de skulle dø ugifte. Jeg kan godt komme dybt ned, saa der kan være en ovenpaa.

Hvis moder vælger Garnisons Kirkegaard, har hun ret til at erholde Gravsted der.

Ellers ønsker jeg Begravelsen saa enkel som muligt. I kan lige saa godt lade Ligkistesnedkeren besørge det hele. Det gaar aller nemmest – Semler og Pedersen, Saxogade 2, kender jeg. Han er ret billig og har ogsaa en Pude til Ordensdekorationerne, som skal henlægges paa Kisten. Efter Begravelsen skal Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Hæderstegnet for 16 Aars Tjeneste afleveres til Livgardens Kontor, hvorimod den russiske og den italienske Medalje ikke skal afleveres.

Mit Gevær, som er her hjemme, 1 Messingviskestok og eventuelt min Skydetaske kan I maaske faa solgt. Maaske I kan faa Møller til at ordne det. Geværret med Pladerne paa er ikke meget værd. Det kan en af Drengene faa. Min sidste Sabel, min Fangsnor og mit Sølvgehæng, min Hue og Vaabenfrakke samt Distinktionerne paa Frakken og Kappen kan Møller maaske ogsaa faa solgt. Kappen (den bedste) kan enten sælges eller maaske laves om til civil Frakke til Hans. Det samme gælder de to par blaa Benklæder. Hvis det kan betale sig, kan disse maaske ogsaa slides op af Hans, naar Striberne bliver taget af, og de bliver farvede. Den gamle Kappe er kun til at tage itu, og det samme gælder den røde Frakke.

I min Pung er nogle Lotterisedler. Nr. 42170 er den, som jeg har spillet sammen med Christensen, P. Nielsen, Almer og Høyer paa. Den maa snarest afleveres til en af de tre førstnævnte, som saa maa besørge det videre Fornødne. Moder skal ikke spille med paa den mere. Sammen med Sedlerne findes en Seddel, hvorpaa der er anført, hvem af de fire, der ikke har betalt. Dem har betalt, er overstregede, og de andre Beløb til Dato skal I have erstattet, da jeg har lagt dem ud.

No. 110506 er Julies og Henriksens (Min mormor og morfar, Julie Henriette, f. Jensen (1889-1987) og Charles Einar Robert Henriksen (1890-1986)). Den maa I give en af dem. De plejer først at betale, naar den er fornyet til alle 6 Trækninger.

No. 117995 er den, som Aksel spiller sammen paa med mig. Han maa selv bestemme, om han vil have den alene eller sælge den. De 2-8'Dele kan I ligeledes sælge, hvis Moder ikke vil beholde den Ene for at have en Chance. Den er jo ikke saa dyr, 23 Kr i et helt Aar. Hvis hun vil det, skal hun helst beholde No. 49107, den kommer dog af og til ud.

Penge, der skyldes i Huset er anført i Papirerne. Angaaende Huset: de to Prioriteter skal der kun betales Renter af hver Termin (kan ogsaa ses i Regnskabsbogen naar og hvor). Obligationen paa 4.025 Kr til Kohl er forfalden til Betaling i December Termin 1928, hvor de saa skal komme fra, men maaske de kan laanes et eller andet Sted. Men det kan I maaske faa Henriksen til at hjælpe jer med, hvis Huset bliver solgt, er de straks forfaldne.

Hvert Aar i Juni Maaned kommer der en Optrækning fra Kirkegaarden i Aalborg paa 20 Kr for Vedligeholdelse af to Gravsteder (Gravstedet for hans forældre, Niels Jensen Langtved (1819-1905) og Karen Andersdatter (1819-1902)), som skal betales til 1937. De betales af Moder, og hvis hun ikke skulle leve saa længe, da af en af Arvingerne. Denne maa da have en saa stor Sum mere end de Andre, at Udgifterne dertil kan blive dækkede. Hvis I flytter eller en Anden overtager det efter Moder, maa den nye Adresse sendes til Almenkirkegaardens Kontor i Aalborg.

I Konvolutten sammen med dette Papir ligger et Gældsbevis fra min afdøde Fætter Jens Jepsen (Jens Jepsen (eller Jeppesen) er oldefars mosters søn (1867-1921)) paa 200 Kr, som han er mig personlig skyldig. Der modtages derfra hver Termin 5 Kr i Rente. Disse 200 Kr har jeg skre-

vet til hans Enke (Jensine Pedersen (1867-1945)), at jeg skal bruge i 1926 og skal altsaa indgaa hertil senest i December Termin 1926. Her ligger ligeledes et Brev, hvori Enken anerkender dette Krav og lover, at Pengene skal indgaa til denne Tid. Naar Pengene er modtaget, sendes Gældsbeviset til hende under Adresse Jens Jepsens Enke, Nørhalne pr. Vadum Station. Skulle hun være død inden den Tid, overtager hendes Søn, Husmand Peter Jensen (F. 1894) Forpligtelsen efter hende, da han nok overtager Ejendommen. Adressen som ovenfor: Nørhalne pr. Vadum.

Min Broders Adresse er: Anton Langtved (Han hedder Jens Anton Jensen Langtved (1857-efter 1930 (Esbjerg))), Peder Skramsgade 23, Esbjerg.

De i Skrivebordet beroende Sparekassebøger tilhører Sparekassen for København og Omegn, Libr. D.No. 223209 (er paa 6 Maaneders Opsigelse) hæves paa Navnet Fru Julie Henriksen, Villa Tornerose, Holte. Beløbet deles mellem Julie, Hans og Aksel med lige meget til hver, men først efter Moster Jane's (Kristiane Hansdatter, min oldemors søster (1862-efter 1930 (Næstved))) Død. Renter kan faaes paaskrevet Bogen efter 19' Juni og 19' December hvert Aar.

Do - do - No. 183241 tilhører mig, i den sætter jeg ind naar der bliver noget tilovers og tager ud naar der skal bruges Penge, der er ingen Opsigelsesfrist, der kan kun sættes og hæves under navnet Martin Jensen.

Do - do - No. 181622 tilhører Aksel og hæves under Navnet Aksel Langtved Jensen.

Angaaende Huset: Samtlige Papirer henligger i en Konvolut med Udskrift: Papirer vedrørende Øster Alle No. 28, i Regnskabsbogen har jeg ført Indtægter og Udgifter og det kan I nok vedblive med, saa har I da lidt Overblik derover, ligeledes gemmer jeg Kvitteringerne i en Konvolut i Bogen. I kan tage en ny Konvolut for det kommende Aar. Kvitteringer der ikke angaar Huset har jeg i en anden Konvolut, mærket Kvitteringer. Bag i Bogen findes Fortegnelse over Indbetalingssteder m.m.

Min oldefar blev begravet 1. juli 1926 på Garnisons Kirkegård, hvor sidenhen også oldemor og to af de tre børn og svigerbørn blev begravet (på samme gravsted). Huset i Øster Allé beholdt min oldemor, hvor hun boede sammen med sine to sønner, deres koner og børn, men hun lejede i en årrække såvel stueetagen som et værelse på 2. sal ud til fremmede.

Huset forblev i familiens eje indtil 1985.

Bog anmeldelser

Sognenøgle til skifteprotokoller fra private godser, institutioner, præstekald m.m. øst for Storebælt

Samlet af Michael Dupont.
Forlaget Arkivaren.com, 2012.

Prisen er 100 kr. + 30 kr. i forsendelse, og bogen kan bestilles via hjemmesiden www.arkivaren.com. Med bogen følger en faktura, så der er ingen grund til bekymring over betaling med kreditkort på usikre websites.

Ny guide til østdanske skifteprotokoller

Skifteprotokollerne er gode og væsentlige kilder til slægtsforskning. Først og fremmest giver de et overblik over mange menneskers indbyrdes slægtsforhold, men de rummer også ofte detaljerede beskrivelser af afdødes ejendele. Det kan imidlertid godt være bøvlet at skulle finde et skifte, for man er nødt til at vide, hvilket gods, ens forfædre fæstede hos. Og

når kronen, kirken, adelen osv. fordelte fæstegodset imellem sig, blev der ikke taget hensyn til landsbyskel og sognegrænser. Det er ikke ualmindeligt, at fæstegårdene i et sogn, endda i en landsby, var fordelt mellem 5-10 forskellige godser.

Derfor har man brug for et overblik, og det kan man få med det nyligt udkomne opslagsværk *Sognenøgle til skifteprotokoller fra private godser, institutioner, præstekald m.m. øst for Storebælt*.

Materialet er samlet af Michael Dupont og er en sammenfatning og opdatering af især to ældre registre for hhv. Sjælland og Lolland-Falster. Som titlen antyder, dækker sognenøglen Danmark øst for Storebælt inklusiv Samsø. Michael Dupont er cand.mag. i historie og ansat ved Rigsarkivet, og hvis navnet forekommer læseren bekendt, så er det måske fordi Michael Dupont også sidder i DIS-Danmarks bestyrelse.

Opslagsværk uden dikkedarer

Sognenøglen har fokus på godser osv., hvis jorder ofte krydsede sogne- og amtsgrænser. Og her gør opslagsværket, hvad det skal. Sognene er sorteret alfabetisk, og ud for hvert sogn er listet de skiftemyndigheder, der havde

fæstegods i sognet. Af oversigten fremgår også, hvilke lokaliteter i sognet, der hørte under de enkelte skiftemyndigheder. Så ved man, i hvilket sogn og hvilken landsby forfædrene boede, kan man med sognenøglen hurtigt indsnævre antallet af mulige skiftemyndigheder.

Også amterne optrådte som skiftemyndigheder (fx for krongodset) og her bidrager bogen med to historiske kort over amtstuernes grænser, der bl.a. blev ændret med amtsreformen i 1793.

Guide til de uøvede

Forfatteren har også udstyret bogen med en kort forklaring til, hvordan man bruger skifteprotokollerne foruden en guide til, hvordan man finder skifterne på Arkivalier Online. Der er endda en lille guide til, hvordan man bestiller mikrofilmene på Rigsarkivet til fjernlån via det berømte og berygtede Daisy, hvis logik man nogle gange skal være arkivar for at kunne se.

Bogen er på i alt 83 sider og er et nyttigt værktøj for slægtsforskere med interesse i Østdanmark. Både for de uøvede, der først netop nu har fået mod på at supplere slægtsforskningen med mere end blot navne og datoer, og for de garvede, som bare mangler overblikket.

Udgivelsen falder ikke mindst belejligt, fordi Statens Arkiver lige nu er i fuld gang med at digitalisere skiftearkivalierne og lægge dem på arkivalieronline.dk. I skrivende stund er det kun skifter fra netop Østdanmark, der er tilgængelige, men resten af landet er undervejs.

Anmeldt af Kenneth Konrad Knudsen

Andre registre

Leder man efter skiftearkivalier i Nørrejylland, så findes Bente S. Vestergaards Stedregister til Nørrejske Godsarkiver på internettet og kan downloades som PDF. For Fyns vedkommende har Anne Riising lavet Stednavneregister til godsejernes skifteprotokoller til 1850 i Landsarkivet for Fyn, som kan lånes på biblioteket.

Portrætter fra den københavnske underverden

Dette er guldgrube af oplysninger fra politiets gemmer om danske og udenlandske forbrydere, fotograferet og registreret af Københavns Politi i slutningen af 1800-tallet.

Peter Wodskou og Gitte Bergendorff Høstbo har gennemgået registre og fotoalbums, og efter et enormt ar-

bejde med at affotografere forbryderne fra politiets gamle albums er dette spændende materiale nu digitaliseret og gjort søgbart. Og udgivet på 4 cd'er.

Nem søgning

Bagsiden af portræterne indeholder for det meste en beskrivelse af personernes identitet og årsagen til, at de er havnet i politiets forbryderalbums. Beskrivelserne kan være ganske udførlige. De er alle medtaget i databasen.

Søgning i baserne er gjort meget brugervenligt. Er man i tvivl om stavemåden, kan man simpelthen indtaste det første bogstav og så trykke på SØG. Man får nu vist den del af registret, der har det pågældende begyndelsesbogstav. Der kan søges på både for- og efternavne, fødested og hjemlande. Desuden er der et fritekstfelt, hvor man kan søge bredt.

Man kan udskrive portræterne med de oplysninger, der er på personerne. Billeder og tekst forstørres med et lille klik på billedet. Det hele kan kopieres og printes ud i meget fin kvalitet.

Helsingør Byfogeds arkiv

En af cd'erne indeholder portrætter fra Helsingør Byfogeds arkiv, der er et af de største, bevarede retsbetjentarkiver. Byen har altid været en af Danmarks mest internationale byer, og der forekommer mange udenlandske navne blandt handelsmænd, konkursramte personer m.v. i arkiverne. Svenskere optræder med overvægt efter år 1900, hvor der var stor immigration fra Sverige.

Denne udgivelse byder på en fantastisk indgang til retssager fra Helsingørområdet. Et gennemsyn afslører desværre, at der ikke findes ret mange billeder fra de senere år. Ligeledes er der stor forskel på, hvor meget man gennem tiden har nedskrevet om personerne, men registret er jo guld værd for den videre søgning efter sagerne.

Terrorister

På cd'en med udenlandske forbrydere gik jeg på jagt efter nihilister, for hvad er det? Ved gennemgangen af fundene ses, at de havde med "eksploderende bomber" at gøre. Nihilister var nogle grimme personer, der brugte terror for at nå deres mål. Nogle var med ved et "attentat i Zürich i 1888", og andre var "dømt i Paris i 1890". Der var i øvrigt også kvinder blandt terroristerne.

Fine indledninger

Alle cd'er er forsynet med introduktioner til emnet, som i sig selv er en anskaffelse værd. Folk som arkivar Jørgen Mikkelsen, Rigsarkivet, og cand.mag. i historie ved Københavns Universitet Christian Larsen har ydet bidrag. Man får et kig ind i en verden, som man ikke kan læse ud af kirkebøger og folketællinger. Kvinder kunne vandre ud og ind af registre; et giftermål kunne betyde at de slap ud, men døde manden, var de måske tilbage igen. En næringsvej som f.eks. pensionatsværtinde kunne kvalificere

til, at man havnede i registrene – men måske havde man et bierhverv!

Det er et enormt og værdifuldt arbejde, Peter Wodskou og Gitte Bergendorff Høstbo har præsteret. Tænk om det lå online med fri adgang, som så mange andre gode arkivalier i Danmark!

Anmeldt af Aase Fihl

Fotografiportrætter af offentlige og andre løssagte fruentimmere samt navneregister til Kbh. Politis sager vdr. indskrevne fruentimmere 1833-1906.

Fotografiportrætter fra Københavns Politi af kvindelige forbrydere fra perioden 1894-1896 og 1905-1907.

Fotografiportrætter fra Københavns Politi af udenlandske og udviste forbrydere: svenske og norske forbrydere samt nihilister fra perioden 1888-1903.

Fotografiportrætter fra Helsingør Byfoged af mandlige og kvindelige forbrydere fra perioden 1868-1919.

Cd'erne er udgivet på Genealogisk Forlag og kan bestilles via hjemmesiden www.danbbs.dk/~janhb/genealogiskforlag.htm.
Pris 150 kr. pr. stk. Eller de kan lånes på biblioteket – søg dem på bibliotek.dk.

Dødsfald i Danmark 1881-1923

I 2004 udgav Samfundet for Dansk Genealogi og Personhistorie et register over døde i Danmark i perioden 1881-1923. Registret byggede på de lister over afdøde, der gennem årene har været bragt i Personhistorisk Tidsskrift, Samfundets tidsskrift. For udarbejdelsen stod Poul Steen og Arne Julin, og rent formelt var der tale om et alfabetisk efternavneregister.

Dette opslagsværk findes også i elektronisk udgave, som pdf-fil på cd. Man kan gå ind via efternavn, eller man kan vælge at søge i hele dokumentet, og det er her muligt at søge frit på person- og stednavne, stillinger og hvad man ellers måtte have behov for. Der er kortfattede oplysninger om de afdøde: Dødsdato og -sted, stilling, ofte alder og i nogle tilfælde civilstand og vielsesdato; for gifte kvinder anføres fødenavn.

Og hvad kan man bruge registret til? Der er afgjort størst chance for at få bid, hvis man søger personer af en vis rang. Folk af bondestand og arbejderklasse er ikke fundet værdige til optagelse. Men bevæger man sig i borgerskabet og derover, tilbyder registret en nem genvej til dødsfald over hele landet.

Anmeldt af Kathrine Tobiasen

**Dødsfald i Danmark 1881-1923. Pris 175 kr.
Kan købes ved henvendelse til Gitte Høstbo,
mail: janhb@mail.danbbs.dk.**

Nyt fra lokalforeningerne

Denne side er tænkt som et sted, hvor vores efterhånden mange lokalforeninger kan komme til orde og berette om, hvad der sker ude omkring i landet. Nye initiativer, spændende møder. Der er meget som kan fortjene lidt spotlys.

Annoncer for foredrag, kurser m.v. kan ses i kalenderen s. 34 eller på foreningernes hjemmesider

Idébank – et spændende nyt initiativ

DIS København Nord har ved flere medlemsmøder drøftet det 'at fylde kød på slægten'. Hver eneste gang kommer der en masse spændende og inspirerende ideer på bordet.

For at sikre at flest muligt kan få gavn af ideerne, har DIS København Nord besluttet sig til at åbne en idébank, hvor ideerne bliver gjort tilgængelige for alle. Den findes ved at følge dette link:

kortlink.dk/dis-kbhndord/axnq. Eller gå ind via menuen på foreningens webside.

Der arbejdes her i starten med en rent foreløbig systematik, som naturligvis løbende vil kunne tilpasses behov og virkelighed.

Vi håber, rigtig mange har lyst til at kigge forbi, og vil blive glade, hvis man har forslag til forbedringer og ændringer.

Henvendelse til Erik Kann, erik@reinholdt-kann.dk

DIS-Helsingør – en lokalforening under DIS-Danmark

Dis-Helsingør startede egentlig i 2005. Merete Nielsen og Johnny Rolin foreslog at starte en slægtsforskerforening i Nordsjælland under DIS-Danmark. Der var opstartsmøde på Helsingør bibliotek den 1. november 2005. Der var overvældende interesse. Det blev foreslået at dele foreningen i to, nemlig Helsingør og Helsingør-Hillerød. Der skulle betales 50 kr. en gang for alle i indmeldelsesgebyr, dette skulle være arbejdskapitalen, og deltagerne ved de forskellige arrangementer skulle betale kostprisen.

Opstart

Allerede den 23. november 2005 blev Helsingør-afdelingens møde afholdt i Det Blå Hus med 29 deltagere. Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som bl.a. skulle finde ud af, hvilke ønsker medlemmerne havde med hensyn til foredrag og andre arrangementer.

I marts 2006 var der 50 medlemmer, og første foredrag blev afholdt i Skibsklarerergården. I efteråret 2006 havde vi fuldt program med et foredrag om måneden. Desværre kom der ikke mange til foredragene.

I 2006 oprettede vi en læse-/øvegruppe, i første omgang privat, men fra oktober i Det Blå Hus. Der var 6-10 deltagere pr. gang.

En rigtig forening

Der blev diskuteret en del med hovedforeningen om vedtægter, så vi kunne danne en rigtig forening med bestyrelse og vedtægter.

Det skete den 11. oktober 2007, hvor vi havde stiftende generalforsamling. Det blev også vedtaget, at der skulle betales et årligt gebyr på 50 kr. Det betød, at ca. halvdelen af medlemmerne meldte sig ud. Til gengæld blev de resterende medlemmer flittigere til at møde op til vores arrangementer.

Vi havde mange problemer med hjemmesiden med skiftende webmastere, men efter at vi kom ind under DIS-Danmarks hjemmeside har det fungeret, og da man kan melde sig ind i foreningen via hjemmesiden, er det gået støt fremad med medlemstallet, så vi nu har flere medlemmer end i starten.

Dejlige lokaler

I januar 2009 havde vi brug for et lokale med internetadgang til et foredrag. Det var der ikke i Det Blå Hus. Derfor skiftede vi til Senior Centret på Vapnagård. Godt nok noget dyrere, men dejlige lyse lokaler med trådløst internet og gode køkken- og toiletforhold. Også dette har været medvirkende til, at medlemmerne møder op i stort tal, hver gang vi har møder.

I DIS-Helsingør har vi seks foredrag fra september til marts, og læsegruppen mødes hver anden tirsdag i samme periode, og læsegruppen har en årlig udflugt.

Anne Grethe Kolstrup

Kalender

Tid	Sted	Emne	Arrangør	Tilmelding m.v.
Torsdag 7. juni kl. 9.00-12.00	Jernbanegade 36A, 5000 Odense C	Besøg på Landsarkivet i Odense	DIS-Odense og Slægts- historisk Forening Odense	www.dis-odense.dk
Lørdag 9. juni kl. 10.00-16.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Slægtsforskertræf for slægts- forskere fra hele landet	DIS-Odense og Facebook- gruppen Genealogisk Forum	www.dis-odense.dk
Torsdag 23. august kl. 19.00-21.30	Sejerskovej 20, 5260 Odense S	Godnat til landsbyen, Den Fynske Landsby v/Anders Myrtue	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Tirsdag 4. september kl. 9.00-12.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Slægtsroderi, workshop	DIS-Odense og Slægts- historisk Forening Odense	www.dis-odense.dk
Tirsdag 4. september kl. 10.00-12.00	Dronningeværelset, Det Gamle Rådhus, Varde	Slægtsforskning i Sydvestjylland v/Hans-Erik Thomsen	DIS-Varde	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/varde
Onsdag 5. september kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Jordemoderuddannelsen og andre højere uddannelser v/ Hans Peter Poulsen	DIS København Nord	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/kbh nord
Onsdag 5. september kl. 19.00	Slagelse bibliotek, Stenstuegade 3, Slagelse	Medlemsaften	DIS-Slagelse-Sorø	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/slagelse-soroe
Torsdag 6. september kl. 9.00-12.00	Jernbanegade 36A, 5000 Odense C	Snakkedag på Landsarkivet i Odense	DIS-Odense og Slægts- historisk Forening Odense	www.dis-odense.dk
Mandag 10. september kl. 10.00-12.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Gotisk skrift-kursus starter, (over 7 gange)	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Mandag 10. september kl. 12.30-14.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Gotisk skrift læsekreds starter, (over 7 gange)	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Onsdag 12. september kl. 19.00	Faxe Kommunes Biblioteker, Mødesal 3, Jernbanegade 62 Haslev	Hvordan boede oldefar – brand- forsikringsarkivalier v/Hans Peter Poulsen	DIS-Faxe	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/faxe/
Torsdag 13. september kl. 19.00-21.30	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Legacy-aften v/Mette Fløjborg	DIS-Odense	www.dis-odense.dk
Mandag 17. september kl. 19.00-21.30	Multirummet, Vestre Skole, Gyldenbjergsvej 31, Svendborg	Skifterne fortæller v/Ulrich Alster Klug	DIS-Sydfyn	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/sydfyn
Tirsdag 18. september kl. 9.00-12.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Slægtsroderi, workshop	DIS-Odense og Slægts- historisk Forening Odense	www.dis-odense.dk
Tirsdag 18. september kl. 19.00-22.00	Slagelse bibliotek, Stenstuegade 3, Slagelse	Skøder og brandforsikring v/Michael Dupont	DIS-Slagelse-Sorø	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/slagelse-soroe
Tirsdag 18. september kl. 17.00	Holmens kirkegård	Kirkegårdsvandring v/Finn Ørssløff	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/Sokkelund
Onsdag 19. september kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Slægtscafé: Den røde tråd fra 5. september og andre spørgsmål, v/Preben Aagaard Nielsen	DIS København Nord	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/kbh nord
Onsdag 19. september kl. 19.00-21.00	Niels Ebbesensgade 2C, Aalborg	Bring historien til live v/Journalist Lars Møller	DIS-Aalborg	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/aalborg
Mandag 24. september kl. 19.00	Senior Centret, Hestens Bakke 43, Helsingør	Plejebørn, tyve og andre skæbner v/Peter Wodskou	DIS-Helsingør	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/helsingoer
Tirsdag 25. september kl. 10.00-12.00	Dronningeværelset, Det Gamle Rådhus, Varde	Hvad kan vi bruge Lokalhistorisk Arkiv i Varde til? v/Knud Andreassen	DIS-Varde	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/varde
Tirsdag 25. og torsdag 27. september kl. 10.00-12.00	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Kursus i at lave hjemmeside	DIS-Odense	Se mere: www.dis-odense.dk
Onsdag 26. september kl. 18.30	Faxe Kommunes Biblioteker, Mødesal 3, Jernbanegade 62 Haslev	Det nye FamilySearch v/Anna Margrethe Krogh Thomsen	DIS-Faxe	www.slaegtodata.dk/ lokalforeninger/faxe/

Onsdag 26. september kl. 19.00-21.30	Schacksgade 39, 5000 Odense C	Herregården som datingbureau, foredrag v/Stina Lucia Rasmussen, Gl. Estrup	DIS-Odense, Slægtshistorisk Forening Odense og Folkeuniversitetet	Se mere: www.dis-odense.dk
Mandag 1. oktober kl. 19.00-22.00	Slagelse bibliotek, Stenstuegade 3, Slagelse	Medlemsaften - om DANPA	DIS-Slagelse-Sorø	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/slagelse-soroe
Tirsdag 2. oktober kl. 19.00	Fritidscentret, Vestergade 15, lokale 8, Randers	Skifterne fortæller v/Ulrich Alster Klug	DIS-Danmark og Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers	www.slaegtranders.dk/
Onsdag 3. oktober kl. 19.00	Lindegaarden, Peter Lunds Vej 8, Lyngby	Vis mig dine pantebreve, og jeg skal fortælle dig, hvem du er v/Erik Kann	DIS København Nord	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/kbhnnord
Tirsdag 9. oktober kl. 19.00-21.00	Dronningeværelset, Det Gamle Rådhus, Varde	Medbring din slægtsforskning og del den (dine problemer) med andre	DIS-Varde	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/varde
Tirsdag 9. oktober kl. 11.00	Rigsarkivet	Rundvisning på Rigsarkivet	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/ lokalforeninger/Sokkelund

Mellem København og Tranquebar

I tidligere tider var Danmark en koloni-magt, godt nok af de mindre, men vi havde faktisk besiddelser i såvel Indien som Afrika og Vestindien. Formålet var at hente handelsvarer i de fjerne lande, og til den ende oprettedes kompagnier, der fik koncession på at drive handel i de enkelte områder. Asiatiske Kompagni virkede således i perioden 1732-1843, og lykkeligvis findes der på Rigsarkivet et rigt holdigt arkiv fra kompagniet.

I sidste nummer af Slægt & Data fortalte Palle Kvist om, hvordan han havde fundet en usædvanlig historie om en forfader, der døde som kok på et handelsskib i 1750, og hvordan hans private slægtsforskning havde vokset sig til et langt større projekt.

Skibsprotokollen

Projektet endte i en omfangsrig bog, som er udgivet af Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie. Hovednummeret i bogen er en afskrift af skibsprotokollen for skibet Kronprinsessen af Danmarks tur til kolonien Tranquebar i 1748-50. Protokollen, som førtes af den såkaldte skibsassistent, kaptajnens højre hånd, er en dagbog over, hvad der skete undervejs, og læsningen af den bringer os helt tæt på dagliglivet om bord på skibet. Vi hører om de nødvendige forsyninger til den lange rejse; faktisk læssede man vand og fødevarer, heriblandt pæne mængder af levende dyr, i dagevis. Vi læser om, at tyveri og andre forseelser straffedes med tæv, gerne fordelt over flere dage, og at man holdt nøje øje med svindet i brændevinsankrene og fødevarernes tilstand. Det noteredes, hvornår der blev holdt prædiken, og hvornår man reparerede sejl og tømmer.

Ud over protokollen indeholder bogen uddrag af skibsjournalen, styrmandens logbog over de navigations- og vejrligsmæssige forhold. Der er en komplet liste over det store mandskab, fra kaptajnen og styrmændene til drenge og soldater, med angivelse af hver enkelts gage; de kongelige retsregler, benævnt Christian 6.s skibsartikler, og rederiets instruks til kaptajnen og skibsassistenten er også gengivet. Afskrift af det hele er foretaget af Palle Kvist.

Grundig indledning

Endelig er bogen forsynet med en grundig indledning, hvor Michael Dupont og Jørgen Mikkelsen, begge medarbejdere ved Statens Arkiver, giver udførlig baggrundsviden for skibsfarten til kolonierne. Afsluttende indvies man i, hvordan kompagniet fulgte op på rejsen, og hvad der siden hændte medlemmer af besætningen, ligesom der bringes en oversigt over aktionærerne og deres indskud og fortjeneste. Smukke og velvalgte illustrationer er med til at gøre bogen indbydende.

Vi har her et værk, der i den grad kommer rundt om sit emne, fra direktionskontoret i København til det menige mandskab, fra det økonomiske plan til tilværelsen i skumprøjt på skibet. Der kan ikke være mange gulnede blade tilbage at vende her. Anmelderen har ingen sølke i slægten, men blev alligevel fanget ind af dette flotte kig ind i en ganske særlig verden. Spændende - og selvfølgelig uundværlig, hvis ens slægtsforskning snor sig ud på de store have.

Anmeldt af Kathrine Tobiasen

Palle Kvist, Michael Dupont og Jørgen Mikkelsen:
Mellem København og Tranquebar.
Udgivet af Selskabet for Udgivelse af Kilder til
Dansk Historie, 2011..
Pris 200 kr.

Kommende bestyrelsesmøder i DIS-Danmark

I nærmeste fremtid er planlagt
følgende møder for bestyrelsen.

Den 16. juni
Den 8. september
Den 3. november

Alle møder finder sted i Odense.

www.slaegtogdata.dk

DIS-Danmarks hjemmeside
www.slaegtogdata.dk

Webmaster Arne Feldborg
webmaster@dis-danmark.dk

Særtilbud - især til nye medlemmer

Ekspeditionen har et restoplæg fra de seneste to årgange af medlemsbladet, som sælges så længe lager haves.

Slægt & Data – hele årgang 2011 sælges samlet for 70 kr.

Slægt & Data – hele årgang 2010 sælges samlet for 70 kr.

Bogen Sogn Herred Amt sælges for 99 kr.

Alle priser er incl. moms og forsendelse.

Henvend dig til Ekspeditionen ekspedition@dis-danmark.dk eller brug bestillingsformularen i "butikken" på hjemmesiden under foreningen.

Her kan du også bestille CD'en med samtlige numre af
Slægt & Data.

DIS-Danmarks ekspedition

Gunnar Larsen

ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 61 27 91 05

Telefonen er åben for ekspedition:

Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Post-adressebogen.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

DIS-Danmarks bestyrelse

Susanne Fuglsang

Formand.
Højbakkevej 3, 2640 Hedehusene. Tlf. 46 13 60 01

fuglsang@dis-danmark.dk

Henning Karlby

Næstformand.
Rylevej 2, Bro, 5464 Brenderup. Tlf. 64 44 28 08

karlby@dis-danmark.dk

Knud Haaning Andersen

Kasserer.
Rugvænget 73, 7400 Herning. Tlf. 51 80 92 36

haaning@dis-danmark.dk

Kathrine Tobiasen

Redaktør + DIS-Forum.
Korsagervej 13, 8940 Randers SV. Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Morten Hovedskov Nielsen

Fuglekildevej 12, 5690 Tommerup. Tlf. 64 75 10 59

nielsen@dis-danmark.dk

Michael Dupont

Stenager 216, st.th, 2600 Glostrup. Tlf. 43 44 16 52

dupont@dis-danmark.dk

Poul Wachmann

Valmuehaven 42, 2765 Smørum. Tlf. 44 65 02 45

wachmann@dis-danmark.dk

Jørgen Kristensen

Markskellet 130, 4300 Holbæk. Tlf. 57 64 61 22

kristensen@dis-danmark.dk

Gitte Christensen

Rebæk Søpark 2, 622, 2650 Hvidovre. Tlf. 51 60 44 32

christensen@dis-danmark.dk

Arne Christiansen

Suppleant, AO-repr.
Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34

christiansen@dis-danmark.dk

Kirsten Andersen

Suppleant,
Gjelstensåsen 125, 3650 Ølstykke. Tlf. 47 17 75 78

andersen@dis-danmark.dk

Bodil Grove Christensen

Suppleant,
Hvedevej 1, 7490 Aulum. Tlf. 97 47 28 87

grove@dis-danmark.dk

Hvordan får jeg informationer om slægten?

Af Inger Sørensen
Holdkærs Ager 155,
2770 Kastrup
Tlf.: 22 71 04 05
inger@brixen-soerensen.dk

Til min slægtsforskning har jeg desværre ikke været så heldig at få en masse gamle dokumenter og billeder fra slægtinge eller venner til familien. Jeg begyndte først at slægtsforske længe efter, at mine bedsteførelde var døde – og ingen af de efterkommere, jeg havde forbindelse til, lå inde med billeder eller dokumenter, så hvordan i alverden skulle jeg få fat i noget 'kød' om mine aner?

Min far syntes, det var spændende, at jeg slægtsforskede, og han ville gerne vise mig, hvor hans forældre havde boet, og hvor han selv var født, så en dejlig søndag kørte vi en tur. Han viste mig huset, hvor min farfar var født, og hvor de efterfølgende var flyttet hen. Vi kom derfor også til det sted, hvor min far og hans søskende var født. Det var ned ad en markvej, som kun førte til dette hus, og mens vi stod der, kom beboerne ud for at se, hvem det var, der stod og kiggede på deres hus.

Min far fortalte så, at han var født der, og det førte til en længere snak på gårdspladsen, og det endte med, at manden gik ind og hentede et billede, som de havde hængende i stuen. Det var et billede af gården, som den havde set ud, dengang de købte huset. Jeg fik lov at tage et billede af billedet.

Jeg skrev adresserne ned for alle de steder, min far viste mig, og efterfølgende fandt jeg på internettet navnene på dem, der boede der. Så skrev jeg et brev til beboerne, hvori jeg fortalte, at de nu boede i min fars fødehjem osv., og at jeg var interesseret i oplysninger om stedet – eventuelt dokumenter eller gamle billeder. Jeg sluttede af med mit telefonnummer, og at jeg håbede at høre fra dem, hvad enten de kunne hjælpe mig eller ej.

Gårdbesøg

Jeg blev ringet op af dem, der boede på den gård, som min farfar og farmor var flyttet til, da min far var ca. seks år. Vi aftalte, at jeg og mine forældre kunne komme på besøg. Jeg syntes, det var rigtigt spændende at skulle besøge den gård, hvor min far boede hele sin ungdom, og hvor jeg som barn havde besøgt min farfar og farmor.

Det blev en rigtig hyggelig eftermiddag, selv om jeg tror, det var lidt af et chok for min far at se den forandring, der var sket med hans barndomshjem.

Det viste sig, at beboerne lå inde med den købekontrakt, der blev udfærdiget i 1916, da min farfars morbror købte gården, og de lovede at sende mig en kopi af den. Til gengæld lovede jeg at sende kopi af nogle billeder, som min far havde af gården fra dengang, min farfar og farmor boede der.

På denne måde havde begge parter fået noget ud af besøget. Jeg har for øvrigt aftalt, at jeg skal på besøg igen – desværre uden min far denne gang, da han nu er død. Men hvor er jeg glad for, at jeg fik lov til at tage ham med på besøg i hans barndomshjem; det talte han om mange gange.

Min mors familie

Min mor er født på Fyn, mens min mormor er fra Sjælland, og

min mor har ikke kunnet fortælle noget særligt om, hvor de boede – kun at min mormors far havde været præstegårdsforpagter. Ved min mormors konfirmation boede familien i Tystrup, og det fremgik, at de boede i Tystrup Præstegård.

Endelig en familie, hvor det ikke 'bare' var en indsidder eller fattig bonde – måske der endelig var noget information at hente? Jeg skrev til lokalarkivet i Fuglebjerg, om de havde noget om denne familie, og stor var min skuffelse, da de intet havde om familien i arkivet.

Men de havde kendskab til en dame, som vistnok havde kendt familien, så hvis de måtte give hende mit navn og telefonnummer? Om de måtte? Og sandelig om ikke jeg blev ringet op af denne dame!

Det viste sig, at hun havde gået i samme klasse som min mormors yngste søster, og min mor og jeg har været på besøg hos hende nogle gange. Jeg var så heldig, at hun havde et familiealbum af præstegårdsforpagteren med hans kone og alle børnene!! Endvidere har hun været så sød at nedskrive og sende nogle erindringer fra sin barndom, hvor hun kom hos mine oldeførelde i præstegården.

Da min mormor blev gift med min morfar, flyttede de til Fyn, hvor min morfar kom fra. På et tidspunkt købte de min morfars barndomshjem, og her kom jeg og besøgte dem, da jeg var barn.

Også disse beboere skrev jeg til og fik svar; de kunne dog ikke hjælpe med papirer eller billeder, men kunne henvise til én længere nede ad vejen, som skulle være vokset op på gården, og vi var også velkomne til at kigge forbi.

Jeg skrev nu til manden, som skulle være vokset op på gården, og det viste sig, at han var min mors fætter.

Så min mor og jeg har været på besøg i min morfars barndomshjem og hos min mors fætter. Han havde en del billeder, og jeg fik lov at låne hans fotoalbums med hjem, så jeg kunne tage nogle kopier af de billeder, jeg ville.

Tag kontakt!

Hvad vil jeg så fortælle med dette indlæg? Måske der sidder andre slægtsforskere som mig, som ikke rigtig har noget 'kød' på slægten, og som ikke ved, hvordan de skal få fat i oplysninger, hvis arkiverne ikke ligger inde med noget.

Min erfaring med at skrive til folk har kun været positiv. Jeg har fået svar fra næsten alle, jeg har skrevet til; langt fra alle har kunnet bidrage med noget, men bare det at folk svarer på mine henvendelser, synes jeg er flot – og som ovennævnte eksempler viser, kan man også være mere heldig.

Måske det er fordi, jeg har skrevet til folk i stedet for at ringe? Når man skriver til folk, har de mulighed for i fred og ro at tage stilling til, om de vil 'deltage' eller ej.

Det kan være lidt svært for nogle at kontakte helt fremmede mennesker, så måske dette indlæg kan anspore andre til at tage kontakt for at få lidt oplysninger om slægten?